

ZNAŠAJÚC
JEDEN DRUHÉHO
A
ODPÚŠTAJÚC SН

Ko 3,13

1987 4

ročník XIX

živé
SLOVA

CHLÉB ŽIVOTA

J 6,35.48

Náš spasitel Ježíš Kristus sám o sobě hovořil jako o Chlebu života. Tak tomu bylo i po nasycení pěti tisíců dvěma rybami a pěti chleby. Tehdy u posluchačů velmi stoupala vlna nadšení. Ti, kteří byli nasyceni, pak od úst k ústům předávali: „To je ten muž, kterého potřebujeme, udělejme ho králem.“ Jak víme, Pán Ježíš opojenému davu unikl. Někteří posluchači ho šli hledat. Když se jim to podařilo, došlo k rozhovoru. Židé připomínali Pánu Ježíši velkolepou událost na poušti, kdy Bůh daroval chléb z nebe: „Naši otcové jedli manu na poušti, jak je psáno: Dal jim jist chléb z nebe“. Rozhovor o maně na poušti byl do jisté míry výzvou; Pán Ježíš by měl lidu poskytnout obdobný chléb, stejně jako krátce před tím nasylil zástup. Řekli mu totiž: „Jaké znamení učiníš, abychom je viděli a uvěřili ti? Co dokážeš?“ (v. 30). Pán Ježíš ale jasně prohlásil, že dává hodnotnější Chléb, než ten každodenní, který utíší tělesný hlad. Pán Ježíš po vyhlášení na poušti byl pokoušen svým protivníkem slovy: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z této kamenů jsou chleby.“ On však odpověděl: „Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.“ (Mt 4,4). Pán Ježíš sám sebe nabídl jako Chléb slovy: „Vaši otcové jedli na poušti manu a zemřeli“. Toto je chléb, který sestupuje ze nebe: kdo z něho jí, nezemře. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe; kdo jí z tohoto chleba, živ bude na věky“ (J 6,49-51). Je to nabídka chleba blízkého našemu každodennímu, kterým udržujeme život. I když máme dostatek jídla i pití, přece jednoho dne zemřeme. Ale každý, kdo jí z Chleba, který je ztělesně samotným Pánem a Spasitelem, obdrží věčný život. Pán Ježíš však své označení ještě stupňuje. Označuje sám sebe Chlebem života, nebeským Chlebem, živým Chlebem.

Lidé, kteří jsou „hladem po životě“ popoháněni z místa na místo, by měli poznat, že On je pokrmem, který nás spojuje s oblastí věčnosti.

Když Pán Ježíš řekl: „Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět“, pak ovšem je potřebné se spolehnout na Jeho slovo. Jen tak můžeme získat zkušenosť, že On sám je schopen nás duchovně nasystit. Když Pán Ježíš se sám nabízí jako Chléb života, uposlechněme Jeho nabídky. Nepoužij chléb nenasytí, stane se přes svou hodnotu bezcenným. Sytit se Pánem Ježíšem jako Chlebem života znamená být i s ním v nejníternějším spojení. Vědomí, že Ježíš — Syn člověka i Syn Boží se narodil v Betlému — Domě chleba, přináší obdivuhodné světlo do Jeho prohlášení: „Já jsem chléb života“ (v. 35). Kdo již zde, v této době, sytí denně svou duši Chlebem života, má vzácné Boží ujištění: „Blaze tomu, kdo bude jist chléb v království Božím“ (L 14,15).

př. zd

ZIVÁ SLOVA vydávají Křesťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze — Rídí odpovědný redaktor Dr. Karel Kořínek s redakční radou. Adr. redakce: 796 01 Prostějov, Sádky 2. — Vychází šestkrát do roku. Předplatné na celý rok 30 Kčs. — Admin. časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snižený poplatek za dopravu novin povolen Sm ŘS Ostrava, čj. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohledací pošta Vsetín 1. Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

Být křesťanem bez obrácení?

„Židovský teolog se dal ke křesťanské sekci“ — Tak by asi byla nadepsána zpráva o obrácení Saule, kdyby se byl tenkrát v Damašku vydával obrázkový časopis. To se nestává často! Vždyť ještě před několika dny tu skupinu — „sektu“ křesťanských věřících horlivě potíral. Saulovo obrácení je snad nejvýznamnější z mnoha jiných v oné době, ale cesta k pravému životu vede jen přes takové obrácení. Je o něm řeč ve Skutčích apoštola a odtud se můžeme dovědět, co vlastně znamená. Dnes nám obrácení možná poněkud zevšednělo, je mnoho lidí, kteří mají zato, že se lze stát křesťanem bez obrácení. Ne! Stát se křesťanem neznamená jen aktivitu v nějaké oblasti. Aby se člověk stal křesťanem, musí se obrátit, jít přesně opačným směrem než dosud — dosud od Boha, nyní k Bohu!

CO ZNAMENÁ OBRÁCENÍ?

Řecké slovo „epistrofē“ (obrácení) vyjadřuje v Novém Zákoně buď doslově obrácení (Mk 13,16: ... kdo na poli, nevracej se zase, abys vzal roucho své...) nebo má význam vnitřní změny, obratu ve svém smýšlení, v životě (Mt 18,3: Neobráťte-li se a neubedete-li jako pacholátko, nevejdete do království Božího. Sk 26,18: Posílám tě otvírat oči jejich, aby se obrátili od temnoti k světlu a z moci dábelské k Bohu).

Obrácení znamená tedy vnitřní změnu, obrácení, obrat k životu. Může to být obrat od jalešné ke správné cestě, jako v případě Tesalonických: „... a jak jste se obrátili k Bohu od modelu, abyste sloužili Bohu živému a pravému.“ (1Te 1,9). Obrácení však může být také odvrácení se pryč od Boha, jak nám to velmi plastickým obrazem popisuje Petr (2Pt 2,22).

Výzva k obrácení nebo obratu v Bibli předpokládá, že se všichni lidé bez výjimky nacházejí na falešné cestě, která vede do zahynutí. Někteří mohou být od Boha daleko než jiní, ale v každém případě je nutné změnit směr, obrátit se. Jedině tímto obrácením se křesťany stali Tesalonickští, kteří dosud sloužili modlám, ale také Saul, Lydia a jiní, kteří už v Bohu věřili.

Člověk, který je vychováván v křesťanském prostředí, ještě není křesťanem; k tomu je nutné se obrátit! Výchova k věře je sice velkou předností — kdo má věřící rodičovský dům, nemusí mít daleko k Božímu království, — ale křesťanská výchova není žádnou náhražkou za osobní rozhodnutí k obrácení!

KRIZE V ŽIVOTĚ

Obrácení ke Kristu je především výrazem toho, že si člověk v životě neporadí sám. Je vyznáním, že vlastní život, ať už „dobrý“ nebo narušený, nikdy není dost dobrý, když na něj Bůh přiloží své měřítko. Výzva „budte tedy dokonalí, jako i Otec vás, který je v nebesích, je dokonalý“ musela vést k poznání, že takové dokonalosti nejsme schopni, to muselo vést ke krizi v životě. Ale prožil každý křesťan takovou krizi? Snad je zde na místě poznámka, že křest dítěte i konfirmace jsou jednak biblicky nepodložené, ale také činí překážku v cestě k pravému obrácení — ukolébávají tradičního křesťana ve falešné jistotě. Rodiče tím chtěli zamezit riziku, že by mohlo dítě později Boha odmítнуть. Proto vykonávají v dětském křtu rozhodnutí za dítě. Člověk se tak stává „křesťanem“ automaticky, bez rizika, bez krize — aniž by si byl vědom své nedostatečnosti — a bez vlastního rozhodnutí — tedy bez obrácení!

OBRÁCENÍ V NOVÉM ZÁKONĚ

Prázdné kostely a rostoucí bezbožnost jsou následky tohoto křesťanství bez vlastního rozhodnutí, bez obrácení. Nerozhodné křesťanství pak není žádným křesťanstvím.

Chceme-li mít živé biblické sbory, pak je nutno se vrátit zpět k biblickému chápání obrácení. A obrácení v Bibli znamená: poznání hříchu, víra, pokání a křest ponořením do vody. Pořadí není bezvýznamné. Kniha Skutků nám podává zprávu, jak učedníci vyšli, aby zvestovali Boží plán spasení a když lidé přijali jejich poselství, obrátili se. Ve všech případech měla tato obrácení určitý postup.

Dříve než se někdo mohl stát křesťanem, musel vědět, „o co jde.“ „Ale jak uvěří v toho, o kterém neslyšeli? Jak uslyší, když jim nebude kázáno? Tedy víra ze slyšení, slyšení skrze slovo Boží“ (R 10,14-17). Jedni — jako žalářník ve Filipis — museli být vyučeni větším rozsáhlejším podrobnostem, jiní — jako Pavel nebo Kornelius — si díky své výchově a kontaktu s židovskou věrou přinesli s sebou velké předběžné znalosti. Ale i k nim byli posláni lidé, kteří jim vypravovali o Božím plánu spasení.

Židé spolehali na ospravedlnění ze skutků, nevědomí pohané byly lhostejně; avšak zvěst o pokání, obrácení a milosti učinila situaci pro obě skupiny neudržitelnou. Lidské skutky k ospravedlnění nestačí, pohané se dovídají a pocítí svůj dluh vůči Bohu a ten nabízí každému člověku východisko: milost, odpuštění a věčný život skrze víru v Pána Ježíše Krista.

Jeho nabídka však zůstává jen nabídkou, dokud ji člověk nepřijme. Proto napomínil Petr svou posluchače, aby se obrátili: „pokání činite a pokřtěte se jeden každý z vás ve jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů a přijměte dar Ducha svatého“ (Sk 2,38). Měli přijmout Boží nabídku. Proto se Ananiáš ptal Saule: „Proč prodléváš? Vstaň, pokřti se a obmyj hřichy své vzývaje jméno Pána!“ (Sk 22,16). I o Samaritánech čteme: „A když uvěřili Filipovi zvestujícímu o království Božím a o jménu Ježíše Krista, křtili se muži i ženy“ (Sk 8,12). Také Šimon kouzelník, komorník z Etiopie, Kornelius, Lydia, žalářník z Filipis a všichni první křesťané bez výjimky přijali Krista skrze pokání a křest.

Tyto dva pojmy — pokání a křest — jsou velmi podstatné projevy víry. Pokání — změna smýšlení — znamená, že člověk dělá tečku za svým dosavadním způsobem života, pokud nebyl orientován na Boha. Viditelný výraz tohoto rozhodnutí je křest ve vodě. Křest je jednak tečkou za starým životem a současně počátkem nového života v Kristu. (R 6,1-4; Ko 2,2; Ga 3,27).

Pořadí víra — pokání — křest není nahodilé. Křest — ponoření do vody by neměl žádný smysl bez předchozího vyznání hříchu a víry. Proto jsou v Bibli vždy uvedeny v tomto pořadí.

A nyní, milý čtenáři, jak je tomu u tebe? Můžeš se ohlédnout na svoje biblické obrácení ve svém životě? Prožil jsi je?

upr. — stu

DOKONČIT

„Žádný, kdož vztáhne ruku svou k pluhu, ohlídal by se nazpět, není způsobný k království Božímu.“

Lukáš 9,62

Byl jsem před časem na návštěvě v rodině, kde jsem si všimnul malého tomuto chlapci? Ne vždy dokončíme to, chlapce, který kreslil perem na papír co jsme si předsevzali. Vymýslíme plápsa. Nakreslil ho pěkně, ale bez ocasu, které by byly ke cti našemu Pánu. Když to uviděla jeho matka, zeptala se: „A kde má tvůj pes ocas?“ Syn xe a dokončit je. Snad chceme věnovat ji bez váhání odpověděl: „Ten je ještě víc času čtení a studiu Božího slova. Snad jsme se rozhodli, že se budeme

více modlit za druhé. Chvíli nám to jde. Ale po čase dáme přednost jiným věcem. Začneme kreslit obrázek, ale nedokončíme ho!“

Když Debora zpívala svou vítěznou písni (Sd 5,2-31), připomněla, že pokolení Ruben se rozhodlo srdcem pomoci (v. 15). Ale s nelibostí poznala, že Ruben zůstal sedět mezi ohradami, aby naslouchal, jak svolávají stáda (v. 16). Pokolení Ruben mělo velká předsevzetí, která neuskutečnilo.

Jak důležité je dokončit všechny svaté záměry. Naše plány nemohou oslavit Boha, pokud jsou stále „jen v lahvičce!“ Proto „uchopme pero“, „naplníme je inkoustem“ a dokončeme to, co jsme započali! Máme přece každý

své dary od Boha a modlitbu víry ve vedení Toho, který nejen své dílo při nás započal, ale těž je zajisté i dokoná „k slavnému příští našeho drahého Pána a Spasitele!“

upr. hk

PŘEDSEVZETÍ

NIESOL HRIECH MNOHÝCH

V Iz 53,11-12 Boh dal vzácné zaslúbenie tomuto svetu, ktoré aj naplnil. Prišiel Pán Ježiš ako ten bezvadný a nepoškvrnený Baránok, predzvedený pred založením sveta a zjavený pri posledku časov (1P 1,19-20) a tie naše neprávosti a nás hriech niesol a vynesol na svojom tele na drevo (1Pt 2,24).

Kedžže hnev Boží sa zjavuje z neba na každú bezbožnosť a neprávosť ľudí (R 1,18), museli sa naplniť slová žalmu 88,8: „Tvoja prchlivosť dofahla na mňa a všetky tvoje vlny sa lámu na mne. Strápil si ma.“ Čo sa diaľo s našim drahým Pánom od 6. do 9. hodiny (12—15 hod. nášho času), my málo chápeme. Jedno vieme, že naše neprávosti to boli, ktoré Ho delili stojac medzi Ním a Svätým Bohom a boli to naše hriechy, ktoré zakryli pred Ním Božiu tvár, aby Boh nepočul (Iz 59,2). Že bol opustený Svätým Bohom na vymedzený čas, to potvrzuje Jeho výkrik z kříže: „Môj Bože, môj Bože, prečo si ma opustil?!“

Na ňom sa lámalí vlny hnevu Božieho vzbudeneho pre naše hriechy. Ako sa to dá dobre pochopit, kedž vi-

Istého chlapca sa pytali: „Ako môžeš vedieť, že sú tvoje hriechy navždy odstranené?“ „Nuž tak, že ich niet!“ — tvrdil. „Ako to, že ich niet?“ — dívali sa. „Lebo Pán Ježiš ich vynesol na kříž a po druhé sa ukáže bez hriechu tým, ktorí ho očakávajú, na spasenie (Žd 9,28). Kedž Pán Ježiš hriech zo mňa vzal a ukáže sa bez neho, tak ho musel odstrániť.“

Pavol vedel a napísal to Galafanom, že ho Pán Ježiš zamiloval a vydal sám seba za neho (2,20). My tiež nemôžeme hovoríť ináč o tom, čo Pán Ježiš pre nás vykonal, iba že aj nás zamiloval a vydal samého seba mukám, bolestiam, potupnej smrti, aby sme boli Jeho, či žijeme a či mrieme. Chvála a čest Mu za to buď na veky!

pu

OBRAČENÉ

Obrátit — znamená dát dosavadnímu opačný směr, obrátit se — zaujmout zcela protichůdný postoj. Činíme-li něco podobného v chůzi, pak ten, kdo nás pozoruje, nemůže zůstat na pochybách, že došlo k zásadní změně naší cesty. Jde-li někdo kupředu a náhle se otočí, kráčí zpět, vrací se. Tento svět nazývá křestany „zpátečníky“, protože nesledují obecně vyhledávaný časný materialistický životní cíl. Jaký je tento cíl? Mit se „dobře“, mit všechno hojnost a užívat životní příjemnosti a rozkoše plnými doušky. Je to snad nepřirozené? Není, ale je to uboze málo, co dnešnímu člověku postačí, když přitom opomíjí daleko větší hodnoty duchovního bohatství. Křesťan, člověk, který se obrátil, jde vlastně opačným směrem. I on chce žít dobré zde na zemi, ale přitom sleduje především pravý — věčný smysl svého bytí. Pro odpůrce křesťanství jsou křesťané zpátečníky, protože se vracejí k názorům, které podle dnešního mínění byly už dávno překonány a zůstaly jen historií. Křesťané jako následovníci Pána Ježíše Krista se tedy vracejí k učení, od kterého se dnešní lidé odchylili a odchylují. Obrátili svůj zřetel k Tomu, který jim nabídí víc než nabízí tento svět, „obrátili se k Bohu od modelu, aby sloužili Bohu živému“ (1Te 1,9).

Lze všechny následovníky Pána Ježíše Krista označit jako „OBRAČENÉ“? Ne-
došlo u některých jen ke změně myšlení? Obrátili se skutečně od svých modelů? Vždyť „modlami“ dnes mohou být děti, domy, vozy, chaty, zahrady, zábavy, vásně a zotročující návyky, k nimž lze lidské srdce! Obrátili cele svůj zřetel na Toho (Iz 45,22), který může úplně změnit život těch, kteří se Mu vydali? Lze na nich poznat změnu, kterou s nimi způsobil Bůh? Jestliže člověk dříve vězel v otroctví někoho či něčeho, z čehož se nemohl vymanit, má ono obrácení znamenat osvobození — vytržení „z moci temnosti“. Vždyť moc skutečného zpátečnictví je v podmanění člověka na základě podvodu a klamu nesplněných přání a slibů, na moci vlastního lidského sebeklamu bez jediné dokonale uspokojující CESTY, bezpečné PRAVDY a smysluplného ŽIVOTA (J 14,1-9). U těch, kteří se obrátili k Pánu Ježíši Kristu, nad něhož nemá svět vyšší a ušlechtilější etickou hodnotu, je patrná změna jejich života. Obrátili se od návyků, v nichž vězeli, Ti, kteří holdovali alkoholu, zanechali pití, ti, kteří byli zlákáni drogami, přestali

je užívat, kuřáci se odvrátili od otroctví nikotinu a ti, kteří hledali rozptýlení ve společnosti zhýralců, se s nimi přestali stýkat. „Ale toto všechno je přece možné získat i silou vlastní vůle, léčením v protialkoholických léčebnách a vyhledáváním kulturnějšího prostředí“, namítnou někteří. Ti, kteří se však v upřímnosti obrátili ke Kristu, nemuseli si dělat žádné drastické násili. Tyto změny v jejich životě se projevily na základě poznání Boží úcty a lásky k sobě, která jim už nedovoluje nic nečestného a nízkého z jejich dřívějšího způsobu života. Ano, ti, kteří se v upřímnosti obrátili k Pánu, nic nepředstírají, do ničeho se nemusí nutit a v ničem nepocitují teror zákazu a strachu. Dělají radostně to, k čemuž je vybízí a veče Duch Boží lásky, jehož mocí jsou prostoupeni a který jim činí „vše to nemožné“ tak přirozeným a snadným.

1) Je pouze znalost Písma důkazem obrácení? Víme, že být nemusí. Vždyť člověk je tvor přizpůsobivý, dokáže napodobovat jiné a osvojit si navenek i věrohodnou — zdánlivou zbožnost. I takoví lidé prošli historii církve Pána Ježíše od počátku až do dnešních dnů. Mluvili zbožně a svatě, ale jednali bezbožně a nakonec se odvrátili od pravdy, strhnouce ostatní na scesti.

2) Je pravidelná docházka do shromáždění důkazem obrácení? Víme, že být nemusí. I ten, kdo sympatizuje s věřícími, může pravidelně docházet do shromáždění, myslit to i dobře a dokonce se i zúčastňovat modliteb, nemusí však náležet Tomu, který by ho i rád k sobě úžejí přivinul.

I ve společnosti vytvořené z věřících lidí, kteří svůj život vložili do rukou Pána Ježíše, se mohou vyskytovat lidé, kteří se mezi ně vloudili, přizpůsobili se, ale nikdy se neobrátili, nikdy se cele Bohu nevydalí. Byli pokřtěni, ale svoje „já“ — toho „starého člověka“ nikdy nepoložili k nohám Pána Ježíše. Stali se uznanými, ba někdy i víc než ti upřímní, jestliže dovedou lépe než oni projevovat to, co i na upřímného věřícího zapůsobí — totíž důstojně a svatě vystupování. Předstíranou svatost, úplně nerozeznatelnou od té pravé, mnohdy ještě působivější. Snad nejhorším klamem je, že tito lidé se sami tak upřímně vžívají do svého postavení, že mnohdy ani sami nerozeznávají falešné tóny své mravoučné zákonitosti a pých tam, kde má být tichost a pokora srdce.

Proč se v křesťanských sborech mohou vyskytnout i takoví scestně se provějující „spoluvykopouení“? Protože jsme je už takové přijali, aniž se odvrátili od modly svého „já“ k Bohu. Protože nemají bázeň před Bohem. Věřícího obyčejně poznáme ve shromáždění jen povrchně, protože každý má snahu budit co nejpříznivější dojem mezi druhými. Bratr, který poutavě mluví a dovede rozehrát i srdce posluchačů, aniž je jeho život v souladu s tím, o čem mluví, nemůže být prospěšný. Navštívime-li své spoluvykopouené doma v jejich soukromí a sledujeme-li jejich počináni, poznáváme mnohem hlouběji jejich lidské nedostatky a problémy, které bývají ve shromáždění skryty. Pak nám neuje výbuch jednoho z manželů nad úplnou malicherností, „zasyčení plné zloby“, obličej zkřivený zlobou, ten obličej, který známe ze shromáždění jako láskyplný. Lze v takovém případě mluvit o obapolné lásce? Je možné, aby ten, kdo neskoncoval se svým „starým člověkem“, jednal jinak? Víme, že ne. K čemu je dobré společenství, složené z takovýchto „neobrácených“ lidí? Takoví zřejmě ještě vůbec podstatu víry nepochopili a jejich modlitby, jejich okázalá činnost na různých úsecích sborové práce nejen nepřináší užitek, ale to vše je k jejich odsouzení (Mt 7,12-23).

Může Pán žehnat tam, kde není bázeň, tam, kde činnost je založena na přetvářce? Proč takoví, o nichž je zde zmínka, mají všichni společnou vlastnost — sebelásku? Je to zvláštní lidská vlastnost, která je „sestrou“ lži a podvodu a pro svůj prospěch učiní i to, co není prospěšné bližnímu. Tato sebelánska — sebeobdiv je zdánlivě nevinná lidská vlastnost, která podle mínění jiných je neshodná druhým, ale v případě našem jde o vlastnost, která tvoří nepropustnou vrstvu k proniknutí lásky Pána Ježíše do srdce člověka a tím i z jeho srdce

k jeho nejbližším. **Sobec, egoista má jen jedinou možnost: Vyznat svůj hřich.** Je-li člověk pohroužen do sebelásky a žije v omylu, že je s ním všechno v pořádku, má také jen jedinou možnost — vyznat Pánu všechno, co není v jeho životě v pořádku, naprosto odsoudit sám sebe (L 14,26b-27), vydat se Mu cele a začít nový život s Ním.

Jen takový život znamená opravdové „obrácení se od model“, tedy od toho, co jsme dříve ve svém životě kladli na první místo, čím jsme se cele zabývali, co jsme milovali více než Boha, co nás od Něho odvádělo a drželo v područí satana. Naše vysvobození z onoho dřívějšího způsobu života bylo podmíněno naším rozhodnutím obrátit se zády k hřichu a čelem k Pánu v celém rozsahu naší upřímnosti. Když On vidí naši upřímnost, dává plnost Duchu svatého. Kde působí Duch svatý, tam je možno pozorovat i duchovní růst: Vlastnosti věřícího, kterého Duch svatý přetváří, se ovšem nemění hned. Stává se i po letech víry, že člověk od přirozenosti prchlivý má unáhlený úsudek a v afektu (silném krátkodobém projevu citu) se vyjádří nevhodně, ale hned se v jeho nitru „rozsvítí varovné světlo“ jakési signalizace, vytvořené Duchem svatým pro nového člověka, který okamžitě rozpoznává, že nejdnal správně. Potom už záleží jen na jeho duchovní vyspělosti, aby svůj přehmat co nejrychleji vyznal tomu, komu ublížil, a prosil jej a zejména svého Pána o odpusťení. Naše staré „já“ má umírat, aby v nás mohl žít nás Pán! „Protož jestli kdo v Kristu, nové stvoření jest. Staré věci pominuly, aj, nové všecko učiněno jest“ 2K 5,17.

Ani obrácený, znovuzrozený člověk není anděl, protože je dosud v porušeném těle. Avšak to, že je tomu dosud tak, nemůže být důvodem k výmluvě pro zdržování práce Ducha svatého jeho zarmucováním či uhašováním (Ef 4,30; 1Te 5,19)! Je možné, aby ten, kdo se obrátil, žil tak, že by na něm nebyly patrné projevy vedení Ducha svatého? (Ř 8,12-17). Není-li následovník Pána Ježíše na plněně Jeho láskou, radostí, pokojem, tichostí, dobratativitou, dobrotom, věrností, krotkostí a středmostí (Ga 5,22), nemůže být příkladem obráceného člověka.

Nemá-li křesťan tyto vlastnosti po letech chození za Pámem, potom by se měl sám nad tím zamyslet a hledat příčinu u sebe. Moudrost k tomu mu může dát jen nás drahý Pán. Vždyť „počátek moudrosti je bázeň Hospodina“ (Ž 111, 10). Nezačíná-li člověk svou dráhu víry na základě bázni před tím, který je sám Moudrost a který tuto moudrost nabízí upřímným, potom je marné ji hledat někde jinde a očekávat z takového „moudrosti“ i patřičnou bázeň. „S bázni a třesením spasení své konejte“ (Fp 2,12).

Děti, které nemají ve vážnosti své rodiče, nemají před nimi ani bázeň. Nemůže být člověk obrácen zády k hřichu, když nemá bázeň před tím, který hřich odsuzuje a který ho bude i trestat. Stal-li se někdo věřícím tím, že vzal Boha za slovo, které mluví o víře v Syna (J 3,16), učinil první správný krok. Druhý krok už není v moci člověka, ale je v moci našeho Pána. „Protož jestližef vás Syn vysvobodí, právě svobodní budete“ (J 8,36). Zde je to pravé slovo, **svobodní budete!** Od čeho svobodní? Od jařma hřichu.

„Duchem chodte a žádostí těla nevykonáte“ (Ga 5,16). „A jestliž Kristus ve vás, tedy ač tělo umrtveno jest pro hřich, však duch živ jest pro spravedlnost. Jestližet pak Duch toho, který vzkřísil Ježíše z mrtvých ve vás přebývá, tedy ten, kterýž vzkřísil Krista z mrtvých, obžíví i smrtelná těla vaše, pro přebývajícího Ducha jeho ve vás“ (Ř 8,10-11). Jestliže jsme se cele Jemu vydali, potom i o nás platí: „Nebo kteřížkoli Duchem Božím vedeni bývají, ti jsou synové Boží“ (Ř 8,14).

„Jsme-li Duchem živi, Duchem i chodme“ (Ga 5,25). Potom i ti, kteří sledují naš život, poznají, že jsme se obrátili a žijeme jiný život k slávě a cti našeho Pána.

ok

Tajomstvo dlhovekosti

Aj keď sa už dnes nikto z nás nezdvoň „matužalemského“ veku, predsa, kto by netužil v zdraví prežiť na príklad 100 rokov?

Dakedy sa hovorilo o istom Širali Muslimovi zo Sovietskeho zväzú, ktorý mal údajne 167 rokov. A vôbec v tejto krajinе je pomerne dosť vyše storočných, dokonca sa sústredujú do klubov, majú svoj spevácky a tanecný súbor a tešia sa dobrému zdravotnému stavu. Guinnessova kniha rekordov však písala o najstaršom človekovi na svete, že má 118 rokov a žije v Japonsku. Časopis Parade v USA však priniesol správu, že v ich zemi žije Arthur Reed a má 123 rokov. Tento muž sa tretí raz oženil keď mal 92 rokov, denne prešiel jeden mňu keď mal 100 rokov a na bicykli jazdil do 110 rokov. Pracoval do 116 rokov. Keď sa ho pýtali na tajomstvo jeho dlhého veku, odpovedal: „Vždy som si doprial trochu toho, čo mi lekári najviac zakazovali...“ V tejto súvislosti si spomínam na svoju prastarú matku Máriu Mamokovú zo Zvolena, ktorá sa dožila 100 rokov, 5 mesiacov a 5 dní. V

stovke bola ešte celkom svieža a mnohí sa snáď ešte pamätajú na rozhovor s ňou uvedený na stránkach nášho časopisu v minulom desaťročí.

Pisatel 90. Žalmu hovorí, že našich rokov býva 70 a keď je niekto silnejší, 80 rokov. A aj všetky tieto roky, podobne ako 118, 123, či 167 u tečú, ako voda dolu rieku. Žalmista nás chce upozorniť, že aj ten najdlhší ľudský život na tejto zemi je akoby nič v porovnaní s večnosťou. A tak tajomstvo dlhovekosti nie je až takovým problémom, ako je tajomstvo večného života. V každom z nás je nesmrtelná duša. V tomto žití máme jedinečnú šancu rozhodnúť, či budeme trávíť večnosť v Božej blízkosti alebo preč od Boha. Kiežby sme sa všetci rozhodli pre večnosť v nebi. Nemôžeme v tejto súvislosti nepoukázať azda na najvýznamnejší evanjelizačný verš z biblie — J 3,16 — Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nikto kto verí v neho, nezahynul, ale mal večný život. Vo chvíli, keď ľovek vyzná svoje hriechy a podákuje Pánovi Ježíšovi za jeho obet na golgotskom kríži, prežíva znopezdrodenie a štart do večného života“. Potom už nehrá ani takú rolu či sa dožije 70 a viac rokov alebo odchádza v stredných rokoch, či dokonca v mladom veku. Tragické je odísť na večnosť nezmierený s Bohom! Nuž, priatelia, nech nás ani tak veľmi netrápi, ako sa dožíť dlhého veku, ale sa čím skôr zmieríť s Bohom pre Kristovu obet a žiť krásny život už tu v časnosti, s večným pokračovaním. Jk

◎ Naozajstný život je život činný. Zahávanie je hrob človeka zaživa. J. A. Komenský

◎ K súčasnej generácii je vždy nutné ponáhľať sa s kázáním evanjelia a svedectvom o Kristovi.

◎ Aj keby kultúra rozumu a prírodné vedy urobili čo najväčší pokrok a rozum človeka sa čo najviac obohatil, nad úroveň mravnej kresťanskej kultúry, aká vyžaruje z evanjelia, nikdy nevystúpia. Goethe

C. S KÝM NAVAZOVAT ZNÁMОСТЬ?

Na to dívá Písmo jednoduchou a krátkou odpověď, znáte ji? Jsou to jen dvě slova: **Toliko v Pánu!** (1K 7,39). To znamená, že znovuzrozený muž se má ucházet toliko o znovuzrozenou ženu, protože je psáno: „netáhněte jha s nevěříci, nespolečujte spravedlnost s nepravostí a světlo s temností!“ (2K 6,14-18). **To platí v manželství více než jinde!**

A pokud tyto a jiné dispozice a rady Písma nejsou respektovány, těžce se na to doplácí. — K jistému věřícímu otcí přichází mladý muž a žádá o ruku jeho dcery. Otec se jej postupně tázá: Máte ji rád? — Máte již po vojenské službě? — Chcete si ji vážně vzít? Mladík odpovídá třikrát kladně. „Tak to je v pořádku!“ — říká otec. Ale co je v pořádku? Otázka každého bohabojného rodiče, muže a ženy by měla znít: Jste znovuzrozeným člověkem, opravdovým křesťanem? A pokud tomu tak není, nemůžete být o „známostí“ řeč.

Mnoho mladých silhá do světa po neobráceném protějšku. Často vstupují do smíšeného manželství. Nechceme jim více komplikovat již tak dost těžký úděl, který si lehkovážně připravili, ale nechť sami vydají svědectví, jaký je jejich duchovní život, jak vychovávají „společně“ své děti atp. — Jednou jsme měli v péči tři děti od původně věřící dívky, která vstoupila do manželství s nevěřícím mužem. Představuje onen záporný typ — „nevypojovala“ si nic, opustila naopak shromáždění i obecenství s věřícími. Když jsme se po modlitbě při jídle dotázali nejmladší z děvčátek: „Také se doma před jídlem modlite?“ — odpověděla: „Ano, my se doma také mydlíme.“ Nevěděly totiž vůbec nic o modlitbě, nic o Pánu Ježíši. Jak smutné! Člověk má jen jeden život, jaká to obrovská odpovědnost!

Tedy otázku s **KÝM** vstoupit do manželství shrňme takto:

1. Je muž — žena, kterého si chci vzít znovuzrozeným opravdovým křesťanem?
2. Má místu (odpověď na své modlitby), že Bůh mně dává právě tohoto muže — ženu jako celoživotního partnera?
3. Miluji jej (ji) jen pro zevní, či také zejména pro vnitřní krásu a morálně — duchovní hodnoty?
4. Dorostla moje láska pro dny „slunce i stínu“, nemoce a těžkosti?
5. Jsem schopen si jeho (ji) představit jako otce (matku) svých dětí?
6. Cítíme se oba zdravými a jsme náležitě poučeni o vzájemném tělesném i duchovním zdravotním stavu?
7. Není nás věkový rozdíl příliš velký?
8. Souhlasí rodiče s tímto svazkem a může spočinout na něm jejich požehnání?

Tyto a podobné otázky by si měl každý mladý věřící před Bohem odpovědět zavážit a zodpovědět.

Připustíme-li, že je mladému bratru jasno od Pána, co má dělat, jde za dívku, **svěř ji své rozhodnutí a ponechává ji čas na rozmyšlenou!** Zde se tím přesouvá odpovědnost na sestru a čeká se její modlitební aktivita, ale též i naprostá svoboda v jejím — třeba i záporném rozhodnutí, na něž má plné právo bez jakéhokoliv pohoršení ze strany nápadníka, jeho rodiny či lidského soudu, není-li prokazatelného závazku z hlediska mravní odpovědnosti. Za dané situace lze považovat za zvláštní milost sdělení rodičům, neb staršimu (starším), aby se za dvojici modlili. Názor, že když se my dva máme rádi, nikomu do toho nic není, je nerozvážné a nezdopovědné morální silactví. První, koho ke šťastnému manželství potřebuje, je Bůh. Ale také církve, společenství lidu Božího sleduje mladé páry, nese je na modlitbách a očekává, že budou přinosem pro sbor právě ve svém manželském spojení a rodinném životě.

Očekává se, že dívka po modlitebném ztištění vyříkne odpovědně své ANO. Může se stát, jak už jsme se zmínilí, že odpověď je záporná. Zde bychom si měli uvědomit, že toto NE není dosud na půdě církve, ale v intimní oblasti a podle toho se chovat. Podržet věc diskrétně v tajnosti a nerozšířovat zhoubné a bezohledné řeči jako např. „naše Máňa již dva odmítla“ atp. Nezapomeňme, že jde o tvého — našeho bratra v Kristu a úcta k němu ti musí být právě tak opravdová a ohleduplná, jako jí k němu má a cítí tvůj a jeho Pán!

Ještě jednou s **KÝM a PRO CO?** Pro křesťanské manželství. A tak sleduj svým výběrem druhu charakteristického, čestného, duchovního, schopného pracovat na díle Pána. Kdo má srdce pro Boží věci, bude zodpovědný i v rodině jako manžel a otec. Nesleduj jen zevnějšek, krásu (je oklamavatelná), jméno, nabídkou motorku či auto. **Manželství spočívá v setkání dvou milujících se lidí a ne „dvou konkurenčních výkladních skříní“.** (viz: „Naš Láďa dostane do výbavy auto.“ „Naše V. má vzdělání a dáme jí chatu...“).

Snad je vhodné připomenout, že není třeba za nevěstou „sjezdit celý svět“, a pomínot sestry ve vlastním sboru. I v tom se jeví „odpovědnost“ mladého bratra. Podobně je to i s mezinominacním manželským svazkem. Vážíme si upřímných věřících v jiných bratrských církvích, nic proti tomu, ale bez problémů to není. Například: Které shromáždění budeme navštěvovat, jak a kde budeme kolektivně doplňovat křesťanskou výchovu našich dětí a zachovávat sbořový pořádek apod.

Závěrem: Došlo-li ve dvojici k dohodě o společné cestě a k souhlasu rodičů, měl by s tím být seznámen sbor. Ano, víme, ti dva mladí „spolu chodí“, mají známost, modleme se za ně! A v daném případě může dojít k „mezistupni známosti“, t. j. k zasnoubení.

D. ZASNOUNENÍ — ZNÁMОСТЬ

Zasnoubení je období zkoušky lásky. W. Trobisch říká: „Sdílejte se, poznávejte se, pohádejte se (musí-li to být) a odpusťte si. A tak v období známosti dochází ke vzájemné výměně názorů a tím i k prověřování lásky, vzájemných povah a charakterů. Přes různost (nic není ideální) lásku „vše unese“ (... všecko snáší, všemu věří, všeho s důvěrou očekává ...“ 1K 13,7).

Pro zasnoubení není výslovných pokynů, ale biblický pojem to je. Čas zasnoubení je věcí dohody, aby bez pomluv a „klepů“ se dva mladí lidé mohli myšlenkově i duchovně sbližit, společně se modlit a plánovat nový domov. Jde-li o zralou dvojici, není oficiální zasnoubení nutné.

Jak dlouho by měla trvat zásnubní známost? Nelze určit. Záleží na věku, současných podmínkách a výhledu do budoucnosti té, či oné dvojice. Jeví se však za normálních okolností vhodné, aby známost trvala zhruba „jednu zimu a jedno léto“. V případě, že dvojice je od sebe odloučena a závislá na dopisování, může být známost delší, ale je také větším „trápením“. Skutečnost, která dobu známosti značně ovlivňuje, je závažný fakt, že žádná známost, ani zásnubní, neopravňuje k sexuálním intimnostem! Tělesný intimní styk přirozeně patří k manželství podle záměrů Stvořitelových, ale není podstatou skutečné lásky. Její pravou podstatou je vzájemný respekt, hluboká úcta, ohleduplnost, nesobecnost, vzájemná podpora, porozumění, odpovědnost a věrnost! Vaše zásnubní ANO, pokud si je dáte mezi sebou neb v rodině, není ještě svatebním slibem. Teprve svatbou nabývá vás vztah nejen právního, ale v pravém smyslu i mravního podkladu pro manželství, protože je založeno na veřejném svědectví a slibu před Bohem, Církvi a veškerou lidskou společností se všemi závazky vzájemně odpovědnosti nejen vůči sobě, ale i za zplozené děti!

Jako snoubenci jste před Bohem i před lidmi dosud svobodními lidmi s vážnými úmysly, ale ne manželé.

Někdo řekl, že kouzlo a krása zasnoubení spočívá v tom, že ještě oběma zůstávají tajemství, která se chovají pro pravou hodnotu manželství. — Jistě znáte, co je to tandem — dvojkolo. Tak v tomto smyslu se snoubenci učí jezdit společně na jednom kole. Ujišťuji vás, že to není jednoduché udržet druhým ztíženou rovnováhu a stejný směr na dvojkole. Je třeba umět současně slápnout do pedálu, vzájemně se vyvažovat, doplňovat a také mít dobré brzdy. **Dobré brzdy v období známosti jsou nedílnou součástí hlubokého celoživotního „tandemu“ — manželství.**

Je nutno přiznat, že zlé obyčeje se vkrádají do společenství církve právě v této věci. Snoubenci by neměli ...? Jak obtížné je radit dvěma zamilovaným, ale posudte sami, zda by se dva mladí věřící lidé neměli lišit svým chováním od dnešního „normálního světa?“ Rozhodně by neměli využívat „svého práva“ (?) jezdit např. sami dva na rekreaci „na chatu“, „pod stan“ apod., a pohoršovat se nad „lidskou nedůvěrou a špatností“, ale měli by dát přednost obecenství s mladými a v rodině místo pokoušení Pána svým lehkovázným siláctvím. Nechceme je připravit o čisté polibení v ústraní, ale neměli by konat nic, co provokuje, pohoršuje a vrhá špatné světlo na Boží lid. Vždy přitom buďme pamětliví dívčí — ženské cti, která je v případě rozchodu známosti poškozena daleko více než u mužů!

Dalším špatným příkladem je, že se zasnoubená dvojice začne stranit společnosti ostatní mládeže. Je to známka egoismu a „předčasného stárnutí“. Nedělejte to! Máme mezi sebou i krásné případy nadosobního ohledu, že novomanželé jeli hned po svatbě na společný zájezd — s mládeží! (V manželství se ještě dostatečně užijí — pozn. red.). Jiní se věnují práci s mládeží další léta jako manželská dvojice nebo individuálně s duchovně mravní podporou svého partnera a rodiny.

Období známosti — zasnoubení má svá „zadní dvířka“. Je to doba ověřování a může se stát, že okouzlení pomine a zasnoubení se ještě může zrušit. Není přijemné připustit, že jsme se „v sobě zmýlili“. Ale právě v tomto případě zpětně vidíme, jak velký význam má v období zasnoubení „nedovolit si víc“ v oblasti intimity. Včasné zrušení čisté známosti bez jakýchkoliv duchovně mravních závazků pak není hřích. Je to menší zlo než pozdější utrpení v manželském soužití nebo rozvod s tragickými dopady na děti. Bůh nenávidí rozvody! (Mt 19,3-9).

E. SŇATEK

Sňatkem se spojují muž a žena v manželský svazek. V našich sborech úřední sňatek respektujeme a považujeme z hlediska veřejného společenského závazku za postačující. Děje se tak před Bohem i před lidmi. Duchovně vzdělávací využití manželského slibu a jeho modlitební podporu ve zvláštním sborovém shromáždění doporučujeme tam, kde jsou pro to podmínky.

Sňatek z hlediska občanského je právní akt a zákonná ochrana manželství. Z hlediska duchovního, z hlediska Božího řádu je naplněním: „Opustí muž otce svého i matku svou a přidržeti se bude manželky své, i budou v jedno tělo“. Opouštění dosavadního životního stylu není lehká věc. Je to odpoutání ze závislosti rodičů se záměrem samostatného života a cílevědomým vytvořením vlastní rodiny. Pokud je těžké opuštění ze strany dětí, pak bývá často ještě těžším **propuštění ze strany rodičů. Není to lehké, ale je to Boží pořádek!** Samostatné bydlení novomanželského páru bez rodičovských vlivů má zásadní důležitost. Někdo řekl (a není to na škodu připomenout), „že vhodná vzdálenost mladých od starých je aspoň 100 kilometrů“. Víme, že realita života je často neúprosná a tvrdá, takže v tomto smyslu pomyslně udržujeme „onu vzdálenost“ za dveřmi mladého páru. **Tepře tam, kde oba dva opustí své otce i matky, a patří jeden druhému, začíná skutečné manželství vlastní odpovědnosti.** Vždyť ani novorozeně nemůže růst ve svou vlastní osobnosti, leč po úplném oddělení od těla matky! Totéž platí o manželství: Opustí a připojí se. Boží rady jsou dobré a stále platné.

Jistý starší bratr navštívil mladé manžely, kteří bydleli ve velkém rodinném domě. Bydleli společně s rodiči, babičkami a dalším příbuzenstvem. Měli vůz, rekreační chatu, přepychové luxusní zařízení a také ... příslušný „dohled“ ze strany starostlivé rodiny. Tento starší bratr se rozhlédl a řekl: „Krásné, krásné, ale nedobré!“ Kolik je takových samostatného rozvinutí neschopných mladých manželství a to někdy z vlastní, někdy z rodičovské viny. Zdůrazněme si, že jakákoliv fixace (ulpění) kteréhokoli z partnerů na matku či otce je nesprávná a často bývá příčinou pozdějšího ztrátky manželství.

Naprosto pochybené je také ono „milé“, ale nepromyšlené: „Tak nám přibyl syn — dcera — do rodiny“. Jestliže někdo přibyl do rodiny sňatkem, pak to je muž mé dcery neb žena mého syna! Tito nezávisle od vás, mili rodiče, zakládají rodinu a tu vaši opouštějí — nerozmnožují! To je třeba vzít na vědomí, neurazit se a poskytnout ochotně pomoc a radu jen, pokud jsme o to oběma žádáni. Postupem času, po létech, kdy se manželství rozrosté v rodinu, vymění se role a syn neb dcera se svým partnerem vrátí stárnoucím rodičům potřebnou péči a lásku, jako výraz vděčnosti a úcty.

Závěrem tohoto odstavce si připomeňme nezbytné pořadí v manželství. První je **Bůh, druhý muž, třetí žena.** Muž má hlavní odpovědnost za rodinu, je „knězem v rodině“, dbá o „domácí oltář“, zabezpečuje rodinu duchovně i hospodářsky. Žena vytváří „teplo domova“, dbá o výchovu dětí a je duchovně mravní, v případě potřeby i hospodářskou pomocnicí a oporou svého muže. Její služba v domě je z psychologického a sociologického hlediska nezastupitelná! Pro ženu je první po Bohu její muž a nikdo jiný! Ani rodiče, ani sourozenci, dokonce ani vlastní děti! To je pořádek v rodině podle Písem. Pakliže dnešní společenská struktura se neobejde bez zaměstnanosti ženy, je právě odpovědností muže — dělit se s ženou i o úkoly a povinnosti v domácnosti, zejména v péči o děti, tam a v tom, kde a v čem jí lze pomoci!

F. STAV SVOBODNÝCH.

V každé době zůstávají někteří jedinci sami, mimo manželský stav. Je tak tomu i v církvi. Stává se tak z různých důvodů. Mnozí dostali zřetelný pokyn od Pána zůstat svobodní. Zřekli se vlastní rodiny, dětí a zasvětili svůj život

Pánu a Jeho dílu. V církvi pak našli stonásobně více bratrů a sester, otců a matek, protože Pán v církvi shromažďuje slabé a osamocené, aby se o ně postaral (Mk 10,29). Mnozí se neoženili, mnohé neprovádaly z důvodu ošetřování nemocných sourozenců, rodičů anebo z osobních či zdravotních důvodů, konečně i z nedostatku příležitosti. V díle Páně je dost místa a práce pro všechny a tím i pro bohatý smysluplný život. Kolik práce je s dětmi, s mládeží, ve službě nemocným, přestárlým a v jiných diakonských povinnostech.

Pochopitelně, že tito naši spolubratři a sestry potřebují naše modlitby a lásku. Jsou v církvi a zaslouží si úctu a respekt za svou věrnost a odevzdanost Pánu.

Nevdat či neoženit se není to nejhorší, co může člověka potkat, naopak svobodný stav může být „optimálním řešením“ (podle apoštola Pavla), odrazovým můstekem pro celou službu Pánu (1K 7). Bůh je pro všechny tou nejvyšší odměnou! Jistá žena řekla: „Bůh je mi matkou, otcem, milujícím srdcem a vším ostatním.“ A tak na závěr: O to nejcennější v životě, co je v Bohu, není nikdo ochuzen, láska Boží víže nás. Někdo řekl, že štěstí je umění udělat kyticu z květů, které jsou po ruce.

ZÁVĚR

K celé úvaze budí řečeno na závěr, že všechno naše pozemské lidské štěstí, dané souzvukem dvou duší, muže a ženy, je jen „VEDLEJŠÍM PRODUKTEM HLEDÁNÍ KRÁLOVSTVÍ BOŽÍHO A JEHO SPRAVEDLNOSTI“! Vycházejíce z této pravdy, hledejme Jeho cti a slávy a „vše ostatní“ nám bude přidáno (Mt 6,33).

zprac. —šek

Bezmedzná dôvera

„... i keby ma zabil, budem důjat v
neho“ (Jób 13,15).

Nie je presne známe obdobie, v ktorej Boží svedok Jób žil. Niektorí hovoria, že bol Abrahámovým súčasníkom. Písma o tom mléč. Nech je to akokolvek, je isté, že ide o mimoriadneho starozákonného muža, ktorý sa bál Božia, pričom azda nikto iný neboli tak tvrdzo skúšaný ako práve on. Prisiel o všetky deti, veľký majetok, telesné zdravie, ale „v tom všetkom nezhrešil a neprivlastnil Bohu nič nero-

zumné“ (Jób 1,22). Dokázal aj vo veľkom zármutku povedať: „Hospodín dal, Hospodín vzal. Nech je požehnané meno Hospodinovo“ (Jób 1,21).

V týchto výrokoch je Jób veľkým Božím mužom, odovzdaným cele do Božej vôle. Ani majetok, ani rodina, ani zdravie, mu neprirástli k srdcu tak, aby to prevýšilo vztah k Bohu. Ak sme rodičia, iste si aspoň čiastočne dokážeme predstaviť, aká to bola pre Jóba rana, keď naraz z krásnej dvanásťčlennej rodiny ostal sám s manželkou. Prítom musel prechádzať aj tažkou fyzickou nemocou. Naviac si nevedel vysvetliť, prečo taká pohroma, keď sa necítil v ničom byť vinným. Naopak, bál sa Boha a chránil sa zlého (Jób 1,1).

Mňa — a iste nie len mňa — veľmi oslovil Jóbov výrok: „... i keby ma zabil, budem důjat v neho“. To sú silné a smelé slová. Verím, že boli vylovené úprimne a v pokore pred Božím majestátom.

Ponúka sa myšlienka postaviť seba na jeho miesto a pokúsiť sa pravdu odpovedať, či ja, ty, by sme sa dokázali zachovať podobne v takej tragédii ako Jób. V Božej sile by sme to mali dokázať.

Py

Dej mi své snění
jež srdce
světu tají
když dosud marně
hledáš lásky klín.
Dej mi své touhy
v nichž vzlétneouti
chceš k ráji
ač vís, že krásu
poznamenal blíž...

Zklamání mi dej
jež bouří
vzdoru hrozí
a stěbo víry
láme zloby kal
Dej mi svá práva
když
v duchamoru sraží
lež pravdu v žumpy
bezeběhý žal...

Strasti své mi dej
a hněvu
marné slzy
když svého kříže
musíš snášet těž
dej mi své mdloby
když
není žití mízy
a sliby svaté
biži hlavou v mříž...

Dej mi svůj neklid
rej smeti
s listím spadlým
svých pádů smutek
bez zapomnění
hořký pláč mi dej
nad kvítím
chladem zvadlým
když echem slova
tep struny mění...

Dej mi svou víru
když voláš
nebe k sobě
jak křídlo jisté
kde má ptáče dlít
dej mi svou lásku
jež
v sobectví tvém hrobě
se písni míru
nemůže rozeknít...

Dej mi svou naděj
jež
dosud žije v srdci
byl umírala
jak v smetišti dým
stvol pošlapaný
dech
svěžich poupat ztráci
tam, kde není nic
co se nedovím ...

Dej mi své pouště
a hořké vody
zdroje
duši vyprahlou
jež rosu hledá
proč život prázdný
vin
stálé nepokoje
tě krušit mají
když prach se zvedá ...

Dej mi svou cestu
víc nedbej
temných nocí
na rozednění
více nečekaj
pohlední vzhůru
kde
hotov ku pomoci
JSEM SVĚTLO DENNÍ!
jen mi SEBE DEJ!...

Neznáš a nevíš
co srdce
dávno praví
v paprscích světla
v temnotách nocí
KDO všecko vidí
KDO přináší
ti zdraví
KDO dá ti pokoj
SVĚ LÁSKY MOČL...?

Já jsem tvůj JEŽÍŠ
vždyť víc už
o mně všecko
že jsem šel na kříž
bych z bláta tě zdvih
zas utíkat chceš
bláhové
malé děčko —
KONEČNĚ VĚŘÍŠ
JE ZLOMEN TVŮJ HŘICH
kk

DIASPORA (2)

Hebreji a helenisti

Zivot väčšiny komunit v diaspori sa odvájal v zákone a v synagóge. Ale bolo v povahe veci samej, že to nemohol byť život ten istý ako u Židov v Palestíne. Diaspora smerom západným musela nutne žiť v gréckom svete a hovoriť po grécky. Jedným zo závažných dôsledkov tejto skutočnosti bol grécky preklad Starého Zákona. I keď pomery v Alexandrii nemožno zovšeobecňovať, môžeme tu vidieť prosperujúcu a vzdelanú židovskú komunitu, hľadajúcu kontakt s jestvujúcou gréckou kultúrou. Okrem toho zachovali sa dôkazy o židovskom misijnom úsilí medzi pohanmi vychovanými po grécky a o pravidlach, zostavených pre tých, čo sa z pohanov obrátili na židovstvo.

"... z rodu Izraela, z kmeňa Benjamínovho, Hebrej z Hebrejov, farizej čo sa týka zákona". Tieto Pavlove slová sa môžu povaľať za typické pre pravoverného Žida, žijúceho v diaspori. Verność národu a zákonom je nepochybňá. Jeho časté citovanie Starého Zákona svedčí o tom, že dobre poznal hebrejskú Bibiliu. Hoci sa hlásil k rímskemu občianstvu, bol pravoverným Židom. Takých mohlo byť v diaspori veľké množstvo, ešte viac v Palestíne. Tam sa mohli združovať okolo chrámu. Tí v diaspori udržiavali styk nielen medzi sebou, ale aj s Jeruzalemom, platili chrámovú daň pol šekla a podľa možnosti prichádzali na veľké sviatky do Jeruzalema. Ale postupom času sa kultúrna atmosféra tak veľmi odlišila, že aj v Palestíne mali svoje synagógy. V Sk 6,9 je zmienka o synagóge libertínskych, kyrénskych a alexandrijských a tých, čo boli z Cíleie a Azie. Poďa komentátorov Libertini — ako toto pomenovanie naznačuje — boli Židia, prepustení pravdepodobne z rímskeho zajatia na slobodu, ktorí sa usadili v Jeruzaleme, kde spolu s ostatnými menovanými tvorili synagogálny zväz, podľa všetkého s vlastnou synagógou.

Oveľa väčší počet Židov v diaspori prijal grécku kultúru a okrem viery postupne stratil aj ostatné znaky židovstva. Hovorili po grécky alebo rečou krajin, kde práve prebývali, prijímali zvyky svojich susedov. To boli takzvaní helenisti, Obe skupiny, teda Hebreji a helenisti sa spomínajú v Sk 6, kde čítame, že rozdiely medzi nimi začali ohrozovať jednotu cirkvi. Z textu zjavne vyplýva, že medzi helenistov patril Štefan. Helenisti mali prirodzené širšie srdce a boli menej škrupulízni než Hebreji.

Je zjavné, že židovstvo ako také mocne prifahovalo pohanov. Jednoduché, ale pritom dôstojné slúženie jedinému Bohu, vysoká etika a všeobecně vysoká úroveň rodinného života priviedla mnohých, aj vysoko postavených, do synagógy. Podmienka obriezky pravdepodobne nejedného odradila od toho, aby sa stal úplným prozelytom, ale dosť bolo takých, čo sa pridružili do voľnejšieho spojenia ako tzv. „bojaci sa Boha“. Preto neudivuje, že pri opise Pavlových cest nachádzame v synagóge aj pohanov.

Diaspora a kresťanstvo

Vplyv diaspori na prípravu pôdy pre kresťanstvo je nesporný. Synagógy sa nachádzali vo väčšine vtedy známej sveta a boli východiskovými bodmi pre prvých misionárov. V knihe Skutkov vidíme Pavla, ako zvyčajne v synagógach otváral svoje evanjelizačné pôsobenie. Bolo takmer pravidlom, že dochádzalo k rozdeleniu. Väčšina Izraelitov zavrhovala ponúkaného Mesiáša, zatiaľ čo pohania, prozelyti alebo „bojaci sa Boha“ Ho s radosťou prijímal. Predstaviteľmi tohto druhu obrátených pohanov boli napr. Kornelius a etiópsky eunuch. Môžeme povedať, že to boli „deti diaspori“, a boli významným faktorom v dejinách prvotnej cirkvi. Prišli k viere po tom, čo nadobudli predchádzajúce poznanie Boha a Písom.

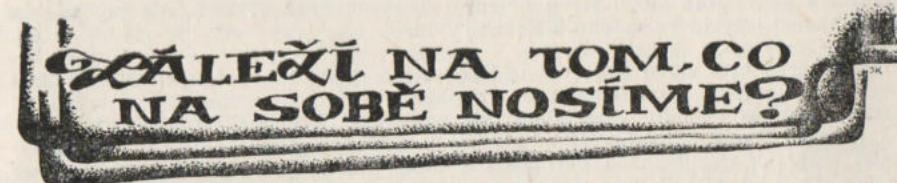
Aj Septuaginta vykonala svoju úlohu u pohanov spojených so synagógou. A nejeden z cirkevných otcov došvedčoval, že jej čítanie zohralo dôležitú rolu pri jeho obrátení.

Diaspora na postupe

Zničenie Jeruzalema Títom r. 70 po Kr. znamenalo stratu židovskej štátnosti. Okrem jedného miliona obetí 97 tisíc ľudí bolo odvedených do otroctva, čím sa v konečnom dôsledku znova posilnila diaspora. V Palestíne sa Židia ešte raz (132-35 po Kr.) pokúsili o zvrhnutie rímskej nadvlády pod vedením Bar Kochbu. Po krvavom potlačení povstania zakázal cisár Hadrian Židom vstup do Jeruzalema, a opäť bola veľká časť obyvateľstva odvlečená do otroctva. Náboženské centrum sa presunulo na sever krajin (Galilea, Tiberias). V týchto storočiach dali rabini písomnú podobu Mišne a Talmudu a konečnú úpravu hebrejskému textu St. zákona, Masore. Keďže Septuaginta sa od 2. storočia stávala čoraz väčšou Bibliou kresťanov, Židia sa od nej odsklonili, až ju opustili úplne.

Spojenie s diasporou pretrvávalo ďalej. Mnohí Židia sa chceli aspoň po smrti vrátiť do zeme a byť tam pochovaní. V stredoveku a počas križiackych výprav strácajú Židia v Palestíne svoju vlast' nadobro a celý národ žije v diaspori. Aj po tom, čo r. 1948 získali opäť v novozaloženom štáte domovinu. Len malá časť sa ich doteraz vrátila. Prorocké obrazy hovoria o milostivom zásahu Hos-podinovom, „aby si dobyl ostatok svojho ľudu, ktorý ponechaný súc pozostane z Assúra a z Egypta a z Patrosa a z Etiopie a z Élama a zo Sineára a z Chamatu a z ostrovov mora“. „Počujte slova Hos-podinovo, národnia, a zvestujte to ďaleko, na ostrovoch: Ten, ktorý rozptýlil Izraela, ho aj zhromaždi a bude ho ostríhať ako pastier svoje stádo“.

mk

(1)

Nedávno mi dva rôzni bratři, nezávisle na sobě a vzdáleni od sebe pries tři sta kilometrů, položili téměř stejnou otázkou: „Co to vlastně zakopal Jákob pod dubem u Sichem?“ Odpověď, že šlo o bůžky a náušnice, je neuspokojila a to mne zaujalo: Proč je tak důležité vědět to přesně? Ukázalo se, že vlastně jde o jinou otázkou: Může křesťanská žena či dívka nosit náušnice? Není to skryté modlárství?

Skutečně, když si přečteme 1M 35,1-4, dovidáme se o závažné události. Jákob má přijít do Bét-elu, na místo setkání s Hos-podinem, a aby pro toto setkání byl on i jeho lidé připraveni, dává příkaz: „Zbavte se cizích bohů!“ Odevzdali mu cizí bůžky i všechny náušnice a Jákob je zakopává, aby nic nebylo na překážku. Znamená to tedy pro nás, že náušnice jsou modlami a věřící ženy a dívky by je proto neměly nosit? Podívejme se v krátké studii nejprve na to, co tenkrát u Sichem zakopal, pak na otázkou zdobení a krášlení vůbec, co nám k o-Jákob u Sichem zakopal, pak na otázkou zdobení a krášlení vůbec, co nám k o-

Jákob u Sichem zakopal, pak na otázkou zdobení a krášlení vůbec, co nám k o-

1. NÁUŠNICE VE STARÉM ZÁKONĚ

Předměty, zakopané u Sichem spolu s bůžky byly bezesporu náušnice. Hebrejský termín **n:zámím ašer bi-ozném znamená doslova** „kroužky, které měli v uších“. Z Jákobova jednání je zřejmé, že se nejednalo o neškodnou bižutérii, ale že šlo o předměty spojené s modloslužbou. Takové náušnice, spony nebo jiné druhy ozdob byly ve starověku velmi časté. Měly podobu božstva, kultický nápis nebo zvláštní kultický tvar (např. malé měsíčky — Sd 8,21,26). Přisuzovala se jím ochranná moc a byly to vlastně amulety, které měly nositele chránit před zlým a zajišťovat mu ochranu božstva. Z popisu Gn 35 je vidět, že se tu jednalo právě o takové předměty. V krátkém přehledu si nyní ukážeme, že „náušnice“ jako ženská ozdoba je pojem vcelku neutrální, který s modloslužbou nemusí nutně souviset.

V Izraeli se nosily nejrůznější čelenky, náhrdelníky, korále z perel nebo malých kovových kuliček, kroužky v uších, nose, na pažích, na kotnících, dále prsteny, spony, jehlice apod. O rozmanitosti ozdob se přesvědčíme, přečteme-li si například Iz 3,18-23. V biblické hebrejské pro tyto „módní doplňky“ nacházíme přes třicet výrazů. I když není na takovéto ozdobě přímo obraz božstva nebo kultický nápis, je někdy těžké, takřka nemožné určit, kde je hranice mezi obyčejnou ozdobou a amuletem. Písmo pokyny k rozlišení nedává a ukazuje, že spíš záleží na postoji vlastníka. Je-li k předmětu upřena pověřivá úcta a naděje, jedná se o amulet, i když jeho vzhled a tvar je naprosto neškodný.

Hebrejské slovo, použité v 1M 35,4 a přeložené náušnice, zní **nezem** a znamená doslova „ozdobný kruh, kroužek“. Teprve dalším přivlastkem bývá určeno, zda jde o náušnice — kroužek do ucha — nebo o kroužek do nosu, na paži apod. Ukážeme si, že toto slovo samo nejenže nemá záporný význam, ale používá se i v kladném smyslu ve vztahu k Božímu lidu.

● Nejprve toto slovo označuje ozdoby, které Jákob zakopal a které byly prokazatelně spojeny s modloslužbou. Podobně ze zlatých ozdobních kroužků — **nizmē ha-zahav** — odíl Áron zlaté tele (Ex 32,2-3). Lze předpokládat, že většina jich pocházela z Egypta (Ex 12,35-36) a skutečně měly modlárský charakter. Také potom k modloslužbě posloužily v podobě zlatého telete. Podobný případ je popsán v Sd 8,24-27, kde Gedeon ze zlatých ozdob Midjánců, mezi nimiž byly i nosní kroužky — **nizmē Zahav** — zhотовil modlu, která se stala kamenem úrazu celému Izraeli. A náušnice nosila mezi jinými ozdobami i „nevěrná dcerka Izraelská“ na své modlárské zálety v alegorii Oz 2,13 a Iz 3,21 (zde **nizmē ha-af** — nosní kroužky).

● Stejně hebrejské slovo však je i na místech, která s modloslužbou nemají přímou souvislost: Izraelci nosili „spínadla, kroužky (**nezem**), prsteny a přívěsky“ jako dary na zařízení stánku úmluvy (Ex 35,22). Je dosti pravděpodobné, že i v tomto množství byly nějaké ozdoby z Egypta. Bůh však tento dar přijal a zlaté předměty posloužily — na rozdíl od 2M 32 — k Jeho oslavě.

Jobovi přinesli jeho přatelé jako dar každý jeden zlatý kroužek — **nezem ha-zahav**. Lze předpokládat, že Job, muž „bezúhonného a přímého, bojícího se Boha a vystříhajícího se zlého“, by nepřijal nějaké amulety nebo předměty modloslužby.

Podobně, když Eliezer šel hledat Izákovu nevěstu a vážil namáhavou cestu dlouhou přes tisíc kilometrů, jen aby si Izák nemusel vzít pohanskou Kenánku. Lze si jen těžko představit, že by jako dary nevěstě nesl předměty s modlárským významem. Naopak, zlaté náramky a zlatý kroužek (**nezem Zahav**) — z verše 47 vyplývá, že to byl kroužek do nosu) nebyly zjevně nicím jiným, než vzácnými uměleckými ozdobami.

● V některých případech je konečně ozdoba (zlatý kroužek, náušnice) použita v Písma jako příklad krásy a nádhery v jednoznačně kladném smyslu. Tak v Př 25,11-12 je vhodně pronesené slovo přirovnáno ke „zlatým jablkům se stříbrnými ozdobami“, moudrý vychovatel je jako „zlatý kroužek“ — **nezem Zahav** — nebo „náhrdelník z třpytivého zlata“.

Když Bůh mluví o slitování, v němž se sklonil k izraelské dcerce, říká v obrazné řeči: „... ozdobil jsem tě ozdobami, na ruce jsem ti dal náramky a na hrdlo náhrdelník. Navlékl jsem ti do chříví kroužek (**nezem al-appéch**) a do uší náušnice, na hlavu jsem ti vložil překrásný věnec. Byla jsi ozdobena zlatem a stříbrem ...“ (Ez 16,11-13).

Také ostatní ozdoby mají kladný nebo záporný význam teprve v určitém kontextu. Nemůžeme se zde zabývat všemi, proto alespoň dva další příklady: v Z 7,3,6 se bezbožník honosí pýchou a vystavuje ji na odiv, jako by to byl náhrdelník (**anag**). Naproti tomu v Př 1,9 je ke krásnému náhrdelníku připrována poslušnost spolu s doporučením, aby jí byl čtenář ozdoven.

Jiný termín užívaný pro náušnice: V 4M 31 je popisováno, jak Izraelci porazili Midjánce a velitelé přinesli Hospodinu „jako dar co kdo našel, zlaté předměty, spony a náramky, pečetní prsteny, náušnice (**agil**) a přívěsky ...“ (v. 50). Lze s jistotou předpokládat, že mezi ukořistěnými předměty byly většinou modlárské ozdobky — a Bůh tento dar přijal. V už zmíněném oddile Ez 16 jsou vedle kroužku do nosu uvedeny mezi předměty, kterými Bůh okrášlil svou vyvolenou, i náušnice — **agilim al-oznáchá**.

Mnoho dalších příkladů bychom našli v Písni písní: 1,10-11; 4,9; 5,14; 7,2.

Ve světle těchto příkladů je zřejmé, že ani „náušnice“, ani jiné ozdoby nejsou špatné samy o sobě a nemusejí nutně souviset s modloslužbou. Existují i běžné ozdobky, okrášlující ženy, vyjadřující radost a obdiv z krásného Božího díla stvoření, používané k vyjádření úcty a pozornosti vůči druhým a dokonce přijímané Bohem od Jeho lidu jako dary. V obrazné řeči pak Bůh někdy své dary v duchovní, neviditelné oblasti vystihuje a popisuje tím, že je přirovnává ke kráse, bohatosti a nádheře těchto lidských ozdob.

2. ŠHRNUTÍ STAROZÁKONNÍHO POHLEDU NA ZDOBENÍ

Protože nelze říci, že by ozdoby byly vždy nutně spojeny s modloslužbou, **Bůh není zásadně proti ozdobování**. Naopak je to On, kdo člověku otvírá oči pro krásu okolního světa, svého stvoření. Vnímání krásy, harmonie, výkusu a smyslu pro to, co je pěkné — toto vše bylo člověku dáno a lze říci, že to je odrazem dokonalosti samotného Boha, který člověka učinil „k obrazu svému“ (Gn 1,27). Bůh stvořil svět nádherný a dokonalý, sám přebývá v „okrasce“ (Z 27,4; 96,5-6; Iz 63,15) a i Jeho pozemský příbytek — chrám — byl až marnotratně krásný a velkolepý (1Kr 6 a 7). Některým lidem dal Bůh pro uměleckou práci a zhotovování ozdob zvláštní schopnosti a obdarování (Ex 31,2-6; 1Kr 7,13-14). Písmo používá ozdobky, šperky a krásné oděvy jako běžné ilustrace některých duchovních skutečností a říká i to, že Bůh zdobí a krášlí svůj lid (Ez 16,3nn; Iz 49,18; Z 103,4; Iz 61,10).

Zde je nutno mít na zřeteli, že popis ozdob či kráslení ženicha nebo nevesty je vždy přirovnáním. Okrasa, kterou Bůh popisuje, je v duchovní, fyzickém očím neviditelné oblasti: odívá rouchem spásy, zahaluje pláštěm spravedlnosti, korunuje milosrdenstvím a mnohým slitováním.

Tak, jako ve fyzické oblasti podtrhuje vhodné ozdobky přirozenou krásu a půvab, popřípadě udivuje krásou materiálu nebo uměleckého zpracování, tak v duchovní oblasti Boží milosrdenství a obdarování člověka proměňuje, činí ho krásnějším a tyto Boží dary uchvacují svou nádherou a vzácností.

Na druhé straně ale **Bůh mluví velmi tvrdě proti ozdobování**. Je to všude tam, kde vnější zdobení a nákladná marnivost jsou výrazem pýchy člověka, jeho vzpoury a nezávislosti. Vnější zdobení nepomůže tam, kde je srdce člověka obráceno proti Bohu a neodvrátí spravedlivou Boží odplatu (2Kr 9,30-33). Bůh nenávidí a trestá jakoukoliv formu modlárství, kdy se člověk spolehá na něco jiného, než na Něho samého. Boží hněv ale není namířen jen proti formě, jde k samé podstatě problému. Ten bývá uvnitř, v srdci člověka. Nesmíme tedy ani my hledět pouze na zevnějšek, nesmíme žůstat na povrchu. Mohlo by se nám snadno stát, že odsoudíme nošení náušnic a přehlédneme to, co je v pozadí — nouz lidského srdce.

(Pokračování příště) —vp

PODOBA

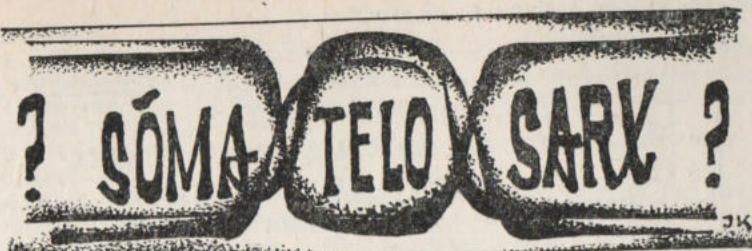
Před lety, při jednom setkání s mladými lidmi, vzpomínal bratr Dr. Zeman na svůj bohatý život. Nebyly to jen suché skutečnosti, ale živý tok událostí, doplněný mnoha zajímavými příhodami z jeho lékařské praxe. Jednou nám líčil své setkání s dvojicí, která navštívila jeho ordinaci. Byl to starší muž se ženou, kteří se až nápadně podobali jeden druhému; stejně tváře, stejně upravené vlasy a stejně byli i oblečeni. Protože k němu přišli na návštěvu poprvé, bratr Zeman se domníval, že jsou to sourozenci. Ale byl velmi překvapen, když později zjistil, že muž a žena jsou manželé, kteří už spolu žijí několik desítek let. Jejich společný život jím vtiskl stejně návyky a dokonce i stejnou podobu.

Vzpomněl jsem si na tuto příhodu před časem, když jsem navštívil jedny starší věřící manžele s důležitým vzkazem. Bratr nebyl doma, a tak vzkaz, který jsem pro něho měl, jsem musel předat jeho manželce, kterou jsem dobře neznal. Ale jaký údiv jsem zažil při tom kratičkém rozhovoru! Tato žena se nepodobala svému muži jen výrazem tváře, ale měla i podobné zabarvení hlasu, užívala stejných slovních obrátků a shodně s ním i gestikulovala!

Obě příhody jsou příkladem krásného manželského soužití. Každý z partnerů si bere nebo dává něco ze sebe tomu druhému. A léta harmonického manželství způsobí, že se sobě podobají čím dálé tím více. Myslím, že takovou manželskou dvojicí byli i Akvila a Priscilla. Společně žili, společně pracovali a jednomyslně byli i v díle Páně. Nikdy nečteme v Božím slově jen o jednom z nich. Všude vystupují společně. Tak tomu má být mezi manželi. Ale nejen mezi nimi. Vždyť každý z nás si má být vědom, že nežije jen s manželem, ale že svůj život žije také s Kristem! Jak úzký a harmonický vztah to je, záleží jen na nás. Chodíme-li s Ním na každý den, díváme-li se stále na Něho, necháváme-li se Jím vést a vyučovat, pak uvažujeme jako On, mluvíme jako On a jsme přetvářeni do Jeho podoby: My pak všichni odkrytou tváří slávu Páně jako v zrcadle spatrujíce, v týž obraz proměnění býváme... (2K 3,18). Je smutné, když žijeme se svým Pánem desítky let a Jeho podoba z nás nevyzařuje.

hk

- ◎ **Jednoduchost v modlitbě ukazuje na upřímnou víru, která nebývá bez Boží odpovědi.**
- ◎ **Pravá modlitba je založena na nesmírném privilegiu: poznávat, nabývat a mít s Bohem společné zájmy.**
- ◎ **Modlitba, předkládaná ve jménu Pána Ježíše, nemůže být odmítnuta, protože je vždy jen podle Božího srdce.**

Biblia — Božie Slovo nie je napísaná tak, ako iné knihy. Keď začneme čítať napríklad niektorú technickú publikáciu, hned na prvých stránkach sú vysvetlené základné pojmy, ktoré platia pre text celej knihy a majú vždy ten istý význam. Písmo pre niekoho zostáva iba literou, ľudskými slovami, ale potom je pre neho táto kniha nezrozumiteľná, nie je to pre neho Božia reč. Čítame, že sám Boží Duch oživuje litery, otvára Písma, odkrýva tajomstvá, ktoré sú skryté múdrym a opatrným, ale zjavené tým, ktorí ako nemluvňatá sú žiadostiví Božieho slova, aby ním rásli.

V tomto článku sa chceme zastaviť u jedného pojmu, TELO, pre ktorý sú v gréckom texte použité dva výrazy SÓMA a SARX. Veľa sa už o tom hovorilo, a v poslednej dobe opäť v súvislosti s vydaním nového slovenského prekladu Nového zákona v roku 1983 v zahraničí. V ňom sa totiž prekladatelia zhodli na tom, že sarx je treba prekladať slovenským „mäso“, či už v doslovnom zmysle ako látka obrastajúci kosti, alebo ako človek z mäsa a krvi — skutočný živý človek a tiež mäso ako prirozenosť neobráteného človeka, sídlo hriechu. Ako takýto preklad znie, posúdte sami:

- „Preto zanechá človek otca i matku a bude sa pridržiať svojej manželky, a tí dva budú jedným mäsom“ (Mt 19,5).
- „Tým však, čo ho prijali, dal právomoc stat sa dietkami Božími, tým, čo veria v jeho meno, čo boli splodení nie z krvi, ani z vôle mäsa...“ (J 1,13).
- „A Slovo sa stalo mäsom...“ (J 1,14).
- „Čo sa narodila z mäsa je mäso...“ (J 3,6).
- „Lebo keď sme boli v mäse, hriešne väsne, podnietené zákonom, pôsobili v našich údoch...“ (R 7,5).
- „Viem totiž, že vo mne, to jest v mojom mäse, neprebýva dobré“ (R 7,18).

Žiaľ, že akor v Roháčkovom, tak i v kralickom preklade je pre obe grécke slová použitý iba jediný výraz — telo. Tým sú Božie dietky ukrátené o požehnanie Písiem, ako to už pred mnohými rokmi napísal zosnulý milý brat Dr. Zeman. V našom časopise sme sa ešte tejto otázke nevenovali, a tak iste Pán to požehná v našich srdciach, keď budeme túžiť po ujasnení rozdielu medzi slovami, ktoré Duch Svätý v NZ pre „telo“ použil.

Som vďačný milému bratovi — vp [značemu grécktiny], že utriedil významy oboch gréckych slov a graficky ich znázornil. Z obrázku vidíme, že ide o dve skupiny významov (množiny), ktoré sa prekrývajú [prienik množín]. Medzi jednotlivými významami nie je ostrá hranica, ale sa prekrývajú, často skutočný význam leží niekde na rozhraní skupín. Preto považujme toto grafické vyjadrenie iba ako pomôcku pre prehľadnosť a nie ako dogmatické zatriedenie.

Všimnime si teraz jednotlivé významy.

Najprv pre slovo SÓMA

S	G	TELO, KTORÉ BUDE VZKRIESENÉ
Ó	Ω	TELO AKO NOSITEĽ ŽIVOTNÝCH FUNKCIÍ
M	Μ	TELO KRISTOVО, KTORÝM JE CIRKEV
A	Α	TELO AKO JEDNA ZLOŽKA OSOBNOSTI
S	Ϛ	TELO AKO HMETNÁ SUBSTANCIA ČLOVEKA
A	Ϛ	TELO PÁNA JEŽIŠA, KEĎ ŽIL NA ZEMI
R	Ϙ	TELO AKO CELÁ OSOBNOSŤ ČLOVEKA
X	Ϛ	TELO AKO MĀSO, OBAL KOSTÍ
		TELO A KRV AKO ĽUDSKÁ PRIRODZENOSŤ
		TELO AKO HRIEŠNA PRIRODZENOSŤ

V NZ je tento výraz použitý celkom 142krát. V Starom zákone nemá jednoznačný hebrejský ekvivalent. Septuaginta výrazom sóma prekladá okolo 12 rôznych slov.

1. Telo všeobecne

- „Lebo ti je užitočnejšie, aby zahynul jeden z tvojich údov, než aby celé tvoje telo bolo uvrhnuté do pekla“ (Mt 5,30). Keď sa podívame do konkordancie, zistíme, že pre „peklo“ je tu gr. slovo „gehenna“ — jazero ohňivé. Tam nepríde len „māso“ a kosti (teda hmetná stránka osoby) po vzkriesení, ale aj duša a duch.
- „Lebo kdekoľvek bude mŕtvolu, tam sa zhromaždia aj orli“ (Mt 24,28). V konkordancii (pozri Bič, Souček: Biblická konkordancie, edice Kalich) sa miesto „mŕtvolu“ používa „telo“ (sóma).
- Takže pre hmetnú substanciu našej osobnosti sa používa slova sóma.**
- „Lebo že táto vyliala túto mast na moje telo, učinila to na môj pohrab“ (Mt 26,12). Žena vyliala mast na povrch „māsa“, tela.
- Soma podľa 1K 15,39 vyjadruje rôznu podobu telesných schránoní živých bytostí.
- „Ten predstúpil pred Piláta a prosil si telo Ježišovo. Vtedy rozkázal Pilát, aby dali telo“ (Mt 27,58).
- „...a hroby sa otvárali a mnohé telá zosnulých svätých vstali“ (Mt 27,52). **Pre telo, ktoré sa kladie do hrobu a potom vstane z mŕtvych, je použitý výraz sóma.**
- „A hned vyschol prameň jej krvi a pocítila na tele, že je uzdravená od svojej choroby“ (Mk 5,29).
- „Alebo či neviete, že vaše telo je chrámom Svätého Ducha ...“ (1K 6,19).
- „Prosím vás, teda, bratia, pre rôzne milosrdenstvo Božie, žeby ste ta dali telá v živú obet svätú a ľubú Bohu...“ (R 12,1).

Pozemská hmetná existencia človeka, označená slovou sóma, nie je teda sama o sebe zlá a hodná odsúdenia. Je napäť určená k službe Bohu, k využívaniu, večnému životu. Toto fyzické telo má byť vzkriesené, alebo premenené, aby potom bolo duchovné.

1.1. Telo a Duch

- „Ale ak je Kristus vo vás, vtedy je sice telo mŕtve pre hriech, ale Duch je život pre spravodlivosť“ („Je-li však ve vás Kristus, pak vaše telo sice podléhá smrti, protože jste zhrešili, ale Duch dává život, protože jste ospravedlnení — ekumen.) (R 8,10).
- „Lebo ak žijete podľa tela (sarx), zomriete, ale ak Duchom mŕtvite skutky tela (soma), budete žiť“ (R 8,13).

Duch Boží je to, ktorý nám pomáha, aby sme naše telesné údy nevydávali do služby hriechu, t. j. aby sa naše oči nedívali tam, kde sa dívať nemajú, naše nohy aby nás nenesli na cestu širokú, nás jazyk aby nevynášal zlé atď.

1.2. Telo a náš duch

- „Lebo ja, hoci neprítomný telom, ale prítomný duchom...“
- „Nevydatá sa stará o to, čo je Pánovo, aby bola svätá telom i duchom ...“ (1K 7,34).
- „Lebo ako je telo bez ducha mŕtve, tak je i viera bez skutkov mŕtva“ (Jk 2,26). Úloha nášho tela je v Písme jasne uvedená. V tomto tele vzducháme, pretože je porušiteľné a smrteľné. V tomto tele prežívame bolesti, nás duch býva hotový, ale telo nás tlačí k zemi. Preto s túžbou očakávame „príbytok z neba“, po premenení tela slávy podobné telu Pána Ježiša.

1.3. Telo a duša

- „Preto vám hovorím, nestarajte sa o svoj život, že čo budete jesť alebo čo budete piť, ani o svoje telo, čím sa odepriejete“ (Mt 6,25). V ekumen. preklade: „Nemějte starost o svou duši ...“ (život — duše).
- „A nebojte sa tých, ktorí vraždia telo a ktorí nemôžu zavraždiť dušu ...“ (Mt 10,28).

Tak, ako je rozdiel medzi telom a duchom, tak Písmo robí rozdiel medzi telom a dušou.

Nakoniec tieto všetky tri složky človeka sú uvedené spolu v 1Te 5,23.

2. Telo ako nositeľ životných funkcí

- „... vždy a všade nosiac so sebou mŕtvenie Pána Ježiša na tele, aby bol aj život Ježišov zjavený na našom tele“ (2K 4,10). V ekumen. miesto „mŕtvenie“ je „znamení Ježišovy smrti“. Nový život s Pánom sa neprejavuje len duchovne, alebo duševne, ale i na našom telesnom živote.
- „... kým sme doma v tele“ (2K 5,6). **Byť v tele (soma) znamená pozemský život.** Tento život je závislý od toho, či chodíme Duchom, tj. nechávame sa ním viesť, alebo nás vede naša stará, hriešna prirodzenosť (sarx). Život v tele (soma) nie je teda predmet definovaný, či je dobrý, alebo zlý.
- „... tak i teraz bude veľičený Kristus v mojom tele bud životom bud smrťou“ (F 1,20). Znovu Pavel podciarkuje, že Pán Ježiš má byť velebený v našom tele, t. j. v našom telesnom živote, každodennom živote: pri práci, na ceste, v škole — všade a vždy.

3. Telo Kristovo — cirkev

- „Lebo i v jednom Duchu my všetci sme pokrstení v jedno telo“ (1K 12,13, ďalej do konca kapitoly).
- „A vy ste telom Kristovým“ (1K 12,27).
- „... a jeho telo za hlavu nado všetko cirkev, ktorá je jeho telom“ (Ef 1,23).
- „Jedno telo a jeden Duch ...“ (Ef 4,4).

Je dobré si všimnúť, že keď je v Písme reč o cirkevi ako o tele Kristovom, je použitý výraz sóma a nie sarx.

4. Telo ako telesnosť, hriešna prirodzenosť

- „... viedac to, že náš starý človek je spolu ukrižovaný, aby bolo zmarené telo hriechu čo do svojej pôsobnosti, aby sme viacej neslúžili hriechu“ (R 6,8). Tento verš sa cituje ako na dôkaž, že sôma bolo použité pre označenie telesnosti, čo v R 8,3 je vyjadrené slovom sarx. Ak sa však hlbšie zamyslíme nad týmto veršom, bude nám znieť inak: starý človek — sarx bol s Kristom ukrižovaný, aby naše údy (telo — soma) už viacej neslúžili hriechu.
- „Biedny ja človek! Kto ma vytrhne z tela tejto smrti?“ (R 7,24). V predchádzajúcich veršoch Pavel písal o tom, že v údoch tela je zákon hriechu, takže toto telo — soma je telom smrti.
- „... ak Duchom mŕtvite skutky tela“ (R 8,13). Skutky tela — soma majú byť Duchom mŕtvene, lebo sú zlé. Takže **sôma bolo použité aj pre telesnosť v znehodnocujúcom slova zmysle.**

Uvedli sme si len výber typických veršov, kde je v gréckom teste pre telo použitý výraz sôma. Prvé tri skupiny vyjadrujú kladnú stránku tela, štvrtá zápornú. Ak bude mať niekto túžbu poznačiť si vo svojej Bibliai slová, kde je sôma, môže si k tomu vyhľadať príslušné citáty z citovanej konkordancie.

Z milosti Pánovej v budúcom čísle si uviedeme pohľady na slovo SARX.

—jos

ODKAZ MICHALA SADLOŇA

Brat Michal Sadloň (1870—1944), známy kolportér, evanjelista, skladateľ a prekladateľ textov duchovných piesní, zostavovateľ spevníka *Piesne duchovné* (1927), krátko pred svojím odchodom na večnosť napísal veriacim v Pána Ježiša Krista okružný list. Od jeho napísania ubehlo už viac ako 45 rokov, no list nestratil nič na svojej aktuálnosti ani dnes. Pretože sa dostal vtedy do rúk len malému počtu bratov a sestier, iste nebude na škodu veci, keď sa s ním zoznámime postupne aj na stránkach nášho časopisu. Uvádzame ho v plnom znení, pravda s potrebnou miernou úpravou:

Vetmi citlivu sa ma dotkli slová Pána Ježiša, ktoré povedal svojim učeníkom na sklonku svojho účinkovania na tejto zemi: „Vystrihajte sa, aby snáď vaše srdcia neboli obtiažené ožranstvom, opilstvom a starostami o tento život a náhle by na vás prišiel ten deň. Lebo príde ako osôdlo na všetkých, ktorí bývajú na tvári zeme: Preto teda dbejte každého času, modliac sa, žeby ste boli uznaní za hodných uniknút všetkému, čo sa má diať a postaviť sa pred Syna človeka“. (L 21,34-36). Obsah týchto dôležitých slov sa tiahol po celý čas doby Cirkvi, až konečne dôjde do svojho ciela: „Postaviť sa pred Syna človeka“. Pán Ježiš, keď hovoril tieto slová, ešte nemal Cirkev. Pôsobenie obsahu týchto slov ponechal Duchu svätému, ktorý mal prísť potom, keď už bolo dokonané dielo nášho večného spasenia na Golgotë a keď vystúpil do neba a posadil sa po Božej pravici (Mk 16,19).

Pán Ježiš mal pred sebou svojich učeníkov, ktorých si vyvolil, aby zvestovali ďalej slová Jeho evanjelia a mal tiež pred sebou ostatky synov izraelských. Zanecháva im veľký, nebeský poklad v hrievnách, s ktorými mali „obchodovať“ kým zas nepríde, aby podľa toho dosiahli svoju odmenu (L 19,13-26). Príde ako Kráľ a zistí, koľko kto získal (v. 16). V čase, keď príde, nie len že znova pozdvihne pokolenie Jákobovo a navráti ochránených zo svojho ľudu (Iz 49,6), ale aj zem vyčistí od nepravosti, zapečati hriech a priviedie večnú spravodlivosť (Dn 9,24).

Pán Ježiš nechal svoje slová učeníkom aj ako výstrahu, napomenutie, poučenie, potešenie, prípadne i pokáranie, podľa toho, kedy je čo potrebné. Lež nepriateľ satan zláhal Božie slovo, ľudia nemyslia na príchod Pánov, nečakajú ho.

Svätý Duch teraz pokračuje v diele, ktoré začal Pán Ježiš. Zjavuje aj to, čo Pán priamo nehovoril: Tajomstvo skryté od vekov v Bohu, že sú pohania spolu-

dedičmi a spoluúčastníkmi Jeho zaslužení v Kristovi Ježišovi, skrze evanjelium (Ef 3,3-8). Je to veľmi zvláštne, že vôbec Pán Boh nechal padnúť Izraela, aby na podklade ich pádu prišlo spasenie pohanom (R 11,11-12).

Ked Izrael zavrhol Pána Ježiša slovami: „Nechceme, aby tento kraloval nad nami“ (Lk 19,14) a „... ukrižuj, ukrižuj ho“ (32,21), Pán Boh začal uplatňovať svoju pred vekmi rozhodnutú pred tým akoby utajenú líniu. Nastala doba pohanol. Apoštol Pavel píše: „Mne najmenšiemu zo všetkých svätých je daná milosť zvestovať pohanom nevystihnutelné bohatstvo Kristove (Ef 3,8).“

Apoštolovia podľa Božieho rozkazu hľásali evanjelium a Pán Boh ich slová potvrdzoval činením dívov. Skrze hľásané slová evanjelia bolo mnoho duší prebudencov a pritiahanutých k Pánovi Ježišovi. Tým, ktorí Ho vierou prijali do svojho srdca, dal právo a moc stať sa Božími deťmi (J 1,12-13). Pohanom sa už hľasa radostná zvest takmer 2000 rokov a aj mnohí z pôvodne vyvoleného národa sa prebúdzajú a hľadajú spásu v Tom, v ktorom sa Bohu dobre začúbilo. Takto z jednolivých duší Pán Boh zostavuje cirkev Kristovu, ktorá Bohu slúži a očakáva Jeho Syna z nebies, ktorý ich vychvacuje od príjdúceho hnevu (1Te 1,9-10). Na tejto zemi to nijako ľahké nemajú, ako to nemal ľahké ani ich Pán (J 16,19-20). Azda dnes je voľnosť Božieho ľudu väčšia, ale boli časy aj krutého prenasledovania. Poniekori sa radi vyhýbajú problémom a utrpeniu, no nie je to správna Božia cesta. Žiaľ, sú prípady, keď aj veriaci človek neprehodnocuje svoju cestu za Pánom, nekontroluje svoje myšlienky a ani svoje činy, čo je podľa slova Božieho, čo je podľa Božej vôle. V človeku je veľa sobectva. Pre svoje zemske záujmy niektorí opúšťajú Božiu cestu. Majú „myšlienky a záujmy Balámove“. Chcú na jednej strane slúžiť Bohu, no na druhej strane si tajne stavajú svoje vlastné plány a usilujú o ich uskutočnenie (Júda 11).

Všetko nasvedčuje tomu, že Pán bude čoskoro hotový so stavbou Božieho domu. Doplní sa počet vyvolených a príde čas stretnutia Cirkvi so svojím Ženichom. Oj, bude to slávny čas, keď budeme obliečení do neporušiteľnosti, keď opustíme stan nášho porušeného tela, v ktorom toľko vzdycháme, súč obložení rôznymi tažkostami (2Ko 5,4-8), keď Pán premení naše ponížené tela, aby boli podobné telu Jeho slávy (F 3, 21). Prestaneme veriť, pretože Pána uvidíme tvárou v tvári. Keď to všetko vieme, čakajme Pána trpezlivu. Bdíme, stojme vo viere, mužne si počinajme, budme silní (1Ko 16,13). „Stojte teda, bratia a držte podania, ktorým ste sa naučili už čo slovom a či našim listom“ (2Te 2,15).

Druhý príchod Pána Ježiša pre Cirkev je veľmi dôležitý. Má určitý vzťah priamo ku nej, ale aj k pôvodne vyvolenému národu, či svetu. Pravda, treba dobre rozlišovať, čo je pre koho Božom slove písané. Nesporne najdôležitejšie je využitie Cirkvi v ústrety Pánovi do oblakov.

Vediac to všetko, či nás môže zdeptať nejaké utrpenie, ktoré nám stoji v ceste do slávy? „Lebo nám je z milosti dané pre Krista, aby sme nie len v Noho verili, ale zaňho aj trpeli“ (Fp 1,29). Ale ak máme účasť na utrpeniach Kristových, radujme sa, aby sme sa aj pri zjavení jeho slávy radovali plesajúci (1Pt 4,13).

Zaiste, ku všetkému potrebujeme milosť, lebo sami zo seba nemôžeme nič. Boh však dáva milosť iba úprimným (Ž 18,26,27).

Apoštol Pavol písal do Tessaloníky vzhľadom k príchodu Pánovho: „Vy, bratia, nie ste vo tme, lebo vy všetci ste synmi sveta. Ale súc synmi dňa, buďme trievni, oblieču si pancier viery a lásky a vezmieme si za lebku nádej spasenia (1Te 5,4-8). Veriacim do Ríma zas písal: „Chodte slušne, ako vo dne, nie v obzestvách a v píjanstve, nie v smilstvách a prostopašnostiach, nie v zvade a závisti, ale si obliečte Pána Ježiša Krista a nepečujte o telo tak, aby sa v ňom zobúdzali zlé žiadosti (R 13,12-14).“

Dal by Pán, aby slová tohto môjho listu slúžili k obživeniu, k povzbudeniu a lepšiemu očakávaniu Pána Ježiša Krista.

Michal Sadloň

upr. —jk

Som Vás v Ňom a v láske Kristovej spojený brat.

ZPRÁVY ZE SBORŮ

Dňa 21. 8. 1987 sa dožíva krásneho jubilea 70 rokov milý a známy brat Július Sziljártó zo Sereď. S jeho úvahami sa občas stretávame aj na stránkach nášho časopisu, no viac v denných úvahách Cestou životom. Brat Árpí, ako ho dôverne voláme, prijal Pána Ježiša Krista ako 20 ročný v Nitre v roku 1938. Odvtedy verne Pánovi slúžil až do týchto dní. Mal mimoriadny vzťah k deťom a mládeži a īm práve venoval mnoho zo svojich darov.

Milý brat Árpí, podávame ruku k Vašim vzácnym narodeninám so želaním mnohého ďalšieho Božieho požehnania. Nech sám nás drahý Pán odplatí Vašu prácu lásky!

Uprostred júnových dní odišla do nebeskej vlasti milá sestra KATARÍNA LADUNGOVÁ, ktorá do nitrianskeho zboru dochádzala z nedalekých Milanoviec. Dožila sa 73 rokov. Aj keď reuma značne poznačila jej údy, celé roky verne slúžila Pánovi, bratom a sestrám i všetkým blízknym. Veríme, že sa do jej milej tváre budeme dívať po celú večnosť tam doma, u Pána Ježiša. Kiež by sme nasledovali jej príklad!

jk

V prvých júlových dňoch 1987 sme sa v Bratislave lúčili s milým bratom JÁNOM VAŇATKOM, otcom známej sestry Ruženky Vyhánkovej. Na tejto zemi sa dožil požehnaného veku — 89 rokov. Veľkú časť svojho žitia venoval službe Pánovi a Jeho ľudu. Teraz vošiel do zaslúženého odpočinku svojho Spasiteľa. Keď tak sledujeme odchody našich otcov, želáme si, aby nám Pán dal milosť nasledovať ich príklad a ich vieri. Milému bratovi privolávame: „Dovedenia v tej krásnej, nebeskej vlasti!“

jk

Když jsme v prvním čísle našeho časopisu zveřejnili zprávu o tom, že nás milý bratr Karol Suchánek z těrlického sboru odešel k Pánu, ani jsme nepomysleli na to, jak brzo za ním odejde i jeho manželka, milá sestra HELENA SUCHÁNKOVÁ. Stalo se tak 7. 7. 1987. Za nádherného sobotního odpoledne 11. 7. doprovázely její tělo do hrobu stovky věřících i známých, kteří slyšeli svědectví o slavném Spasiteli, který ji dovedl až do 89. roku života uprostřed pěti věřících dětí s jejich rodinami, zachoval ve vídě a práci pro Jeho lid. Symbolické bylo i to, že pohřební shromáždění vytvořilo vlastně úvod k nedělnímu křtu na místě, kde milá sestra žila i doběhla vítězný běh o závod.

—jos

Věřící severní Moravy se v červenci rozloučili s bratrem BEDŘICHEM KOSTLÁNM, kterého Pán povolal ze sboru Frýdek-Místek ve věku 71 let. Pánu Ježiši odevzdal svůj život v mladosti a věrně mu sloužil jako učitel, pastýř a starší sboru. Slyšeli jsme jeho svědectví Slovem na konferencích, při křtech, na pohřbech. Jeho úvahy jsme četli na stránkách časopisu i kalendáře. Velice miloval Boží Slovo, pokud jen zdravotní stav mu to dovoloval, zúčastňoval se havířovských biblických hodin pro poznání Písma. Svého Pána následoval i tichostí a pokorou. V dlouhé nemoci nereptal, ale svou trpělivostí oslavil Pána. Nyní ve slávě očekává na věnec vítěze, protože výborný boj bojoval a víru zachoval...

—jos

Z PROHLÁŠENÍ

Pri príležitosti velikonočných svátku vydal Výbor církevných a náboženských činíctiev v ČSSR spoločné prohlásenie. Pro jeho obsahovou časovost aspoň dodatečne se k nemu vracíme:

Když vás upřímně zdravíme velikonočním pozdravem Mír s vám, činíme tak s vědomím, že tento pozdrav dostává pro věřící svou sílu z velkých činů Božích a že znamená trvalé usměrnění jejich činnosti.

Starozákonní pascha upomínala na to, že Bůh nedopustil trvalé zotročení svého lidu v Egyptě, ale vyvedl ho mocnou rukou. Nechce níči zotročení a znehodnocení. Proti znepokojení způsobovanému trvalou nespravedlností, hrozící až genocidou národa, otevřel svému lidu cestu ke svobodě. Na ní je posiloval svým zákonem tak, že výsledkem všeho měl být pokojný život v zaslíbené zemi. Pro tento lid oznamení míru znamenalo přijetí všech Božích požehnání. Proto mír nebyl nikdy a není nikdy jen klidem, ale vším, co patří k plnosti života. Neziskává se bez námahy, ale je jistotou, která blaží i při námaze jako velký cíl postavený před lidstvo. Takto starodávné svátky velikonoční byly svátky míru.

Tam, kde existuje ohrožení smrti, není skutečný mír. A není ani tom, kde sám člověk člověka smrtí ohrožuje; není míru tam, kde člověk ve své touze povládě nad jinými naplní svět zbraněmi namísto toho, aby vytvářel hodnoty potřebné k životu. Pozdrav Mír s vám je v přímě protivé ke všemu, co vede ke smrti. Zároveň dává sílu a odvahu ke všeobecně prospěšnému jednání, protože je určen všem lidem a má vzbuzovat všeobecnou radost.

Když Bůh dává základy pro mír, vzniká z toho pro věřící trvalý závazek, že se budou všemožně starat o to, co k míru vede. Není možné přijmout od Boha mír bez toho, že by sám člověk mír netvořil. Blahoslavení ti, kteří tvoří mír, neboť oni se budou nazývat syny Božími Netvoří ho ti, kteří se sice za věřící označují, ale při tom vyrábějí níčivé zbraně až po zbraně jaderné, ti, kteří sice navenek zraky v nebi upírají, ale chtěli by vesmír zbraněmi naplnit; netvoří mír, kteří se odvolávají na Boha míru, ale svou nespravedlností a sobeckými zájmy, které násilím uplatňují, znemožňují pokojný život trpícím a hladovějícím, oponíjeným a jimi utlačovaným. Jsme proti jaderným zbraním, pokusům s nimi, proti jejich rozmisťování, jsme proti vyhrožování zbraněmi anebo jejich použití. Vždyť to všechno jakoby onen pozdrav znemožňoval anebo aspoň ubíralo na jeho významu. A proto jsme pro zastavení pokusů s jadernými zbraněmi; proto jsme pro dohody, které budou dodržovány, a tak znemožní rozpoutání všeobecné války, v které by nebylo vítězů, byli by jen poraženi; proto podporujeme ty snahy, které mají umožnit, aby koncem našeho století zmizela hrozba a strach z nukleární katastrofy vyvolané lidskou zlobou, a aby nastoupil čas tvorivé činnosti lidí, kterým pozdrav Mír s vám naplní srdce radostí, protože nebude znamenat jen přání míru, ale už označí přímo přítomnost míru.

● Jestliže by nás poctil vládce státu svou návštěvou, jeho přítomnost by jistě zaujala všechny naše myšlenky. Není tomu tak stejně s Kristem, který v nás přebývá skrze svého Ducha?

● Každý z nás má sklon říkat: „Pane, změň mé životní okolnosti a budu spokojen.“ Pán však někdy odpovídá: „Nikoli, já je nezměním, ale upokojím tě tím, že ti dám svou sílu, abys jimi vítězně prošel!“

Moje vyznanie

Jesenný podvečer sa znášal nad mestom, keď som sa zberala domov od nemocničného lôžka mojej matky. Uvedomovala som si, že jej ostáva len niekoľko málo dní a ona odíde tam, kde je jej pravý domov. Bola kludná a po-kojná, na rozdiel odo mňa. Nehovorila, len v očiach bola otázka. Rozumela som jej, ona čakala na návrat mŕnotratnej dcéry a ja? Bojovala som boj a uvedomovala som si, že čaká na uistenie, že sa vrátim k Pánovi Ježišovi, že prestanem blúdil a že zakotvím v tom jedinečnom a jedinom „Prístave“. Všetko mi bolo jasné, moja duša túžila spočínať pri Pánových nohách, ale moje „ja“ sa bránilo poklaknúť a vyznať. V tých niekoľkých sekundách boja, ktoré sa mi zdali nekonečné, mi prišlo na um nejak ju potešíť a tak snáď obist akt pokánia. Ale aké bolo moje zdesenie, keď táto „dobrá“ myšlienka sa obrátila proti mne a z mojich úst, bez mojej vôle znelo: „Byť se mi dostalo jisti pries údolia stínu smrti, nebudut se báti zlého, nebo ty se mnou jsi, prut tvůj a hůl tvá, tot mne potěšeje.“

Ten úžas a hned radosť v matkínich očiach, keď ma počula hovoriť to, čo bolo vštepované do detského srdca, som vedela pochopíť i keď ma prekvapil, ale úžas vidiaci v očiach jednej sestry, ktorá ticho sedela pri matkinnom lôžku, ma presvedčil. Veď som ani nevedela, čo vrvám, či sú to slová z Biblie, alebo slová piesne, bolo to však oboje. Čo sa však diaľo v mojej duši, to bola výchrica o sile uragána, to bolo zdesenie, že to Slovo, ktoré som 25 rokov potláčala, je tu, stojí živé predo mnou, v jazyku, ako som sa Ho učila v detstve.

Je tu a treba s Ním niečo urobiť. Je tu a nemožno ho ignorovať. Je tu a s láskou volá: „Vráť sa diefa z cesty blúdnej ...“ Je tu a nie je možné mu odolať.

A vďaka Pánovi, neodolala som, o niekoľko dní bol dobojovaný i posledný boj, poklakla som a v slzách volala: „Pane, pomôž.“ A On počul, pomohol i pomáha a dnes sa teším v Jeho blízkosti, pri Jeho nohách a každý deň znovu žasnem nad Jeho láskou, milosrou, dobrotom i veľkosou. Radujem sa a teším sa v istote, že ja biedna a nehodná som členkom kráľovskej rodiny. Viem, prečo som tu a viem tiež kam idem a to napĺňa moje srdce hlbokým pokojom. Je to Jeho pokoj a ten prajem i Vám, milí čitatelia.

PG

LIDSKÝ VDĚK A SLIBY

Primář jedné ţakultní nemocnice oznámil bohatému statkáři, že se musí podrobít závažné operaci. Statkář, naplněn obavami o své zdraví a život řekl tomu chirurgovi: „Pane primáři, jestli zůstanu naživu, dám vám polovinu svého statku.“ Když se po operaci probudil z narkózy, jeho první slova byla: „Až se vrátím domů, zabiju vepříka a celého vám ho pošlu“. Když se jeho zdravotní stav natolik zlepšil, že mohl být propuštěn domů, rozloučil se s primářem a slíbil, že mu pošle pěkně vykrmenou husičku. Nakonec mu pro svoji lasku neposlal nic. Postupem času se totiž jeho vděk zmenšoval tak, až zanikl úplně.

Kolik lidí před těžkou operací slíbilo Dárci života, že se Mu oddají cele, že Mu zasvětí celý svůj zachráněný život, ale jak jim bylo lépe, jejich vděčnost se proměnila v nevděk.

Nesliboval jsi také vydat se Mu cele, když tě vysvobodí ze tvé svízelné situace, ve které ses nacházel? Jsi už na tom zase dobré? Už Ho nepotřebuješ? Vždyť neviš dne ani hodiny! Nebudeš Ho potřebovat zítra opět? A což teprve na věčnosti?!

ok